



Mevlana
Kalkınma Ajansı
Development Agency



TUZLUKÇU İLÇE RAPORU

—2024—

İÇİNDEKİLER

1	ÖNSÖZ	5
2	DOĞAL YAPI	6
3	SEGE	7
4	DEMOGRAFİK YAPI	7
4.1	Nüfus.....	7
4.2	Yaş Grupları.....	8
4.3	Yaş Bağımlılık Oranları	9
5	EĞİTİM	10
5.1	Bitirilen Eğitim Düzeyi.....	10
5.2	Eğitimde Genel Durum	11
5.3	Taşımali Eğitim.....	12
6	EKONOMİ	13
6.1	İstihdam	13
6.2	İş Yeri ve Çalışan Sayılarının Sektörlere Göre Dağılımı	13
6.3	İlçede Öne Çıkan Sektörler	14
7	TARIM VE HAYVANCILIK	16
7.1	Tarım Alanları	16
7.2	Sulu-Kuru Tarım Alanları.....	17
7.3	Bitkisel Üretim	18
7.3.1	Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler	18
7.3.2	Sebzeler	21
7.3.3	Meyveler.....	21
7.4	Hayvansal Üretim	23
7.4.1	Hayvan Varlığı	23
7.4.2	Arıcılık	24
7.4.3	Hayvansal Üretim Miktarları.....	24
7.4.4	Tavukçuluk.....	25
7.5	Tarımsal Ürünlerin Pazarlanması.....	25
8	KURAKLIK	26
9	TURİZM	27
10	ERİŞİLEBİLİRLİK	28
11	GZFT	29
12	İLÇE HAKKINDA BELİRTİLMEK İSTENEN DİĞER HUSUSLAR	30
13	SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	32

GRAFİK DİZİNİ

Grafik 1 İlçe Nüfus Durumu	7
Grafik 2 İlçede Bulunan Nüfusun Yaş Aralıklarına Göre Dağılımı	8
Grafik 3 İlçe Yaş Piramidi (2023)	8
Grafik 4 Doğum Sayısı	9
Grafik 5 Nüfusun Yaş Bağımlılık Düzeyi	9
Grafik 6 Yıllar İtibariyle Kız ve Erkek Öğrenci Sayıları ve Oranları.....	11
Grafik 7 Cinsiyete Göre Sigortalı Çalışan Sayıları	13
Grafik 8 Türlerine Göre Tarım Alanları	16
Grafik 9 Meyve Sebze ve Tahıl Üretimlerinin İlçelerde Yığılaşması.....	18
Grafik 10 Yıllar İtibariyle Toplam Tahıl ve Diğer Bitkisel Ürün Üretim Miktarı (ton)	19
Grafik 11 İlçede Sebze Üretiminin Yıllar İtibariyle Değişimi	21
Grafik 12 İlçede Meyve, İçecek ve Baharat Üretiminin Yıllar İtibariyle Değişimi	21
Grafik 13 Yıllara Göre İlçe Hayvan Sayıları.....	23
Grafik 14 Arıcılık Faaliyeti Yapan İşletme Sayısı.....	24
Grafik 15 Yıllar İtibariyle Tavuk Sayıları	25
Grafik 16 TR52 Bölgesi Yıllık Kuraklık Analizi Sonuçları	26
Grafik 17 Tuzlukçu İlçesi Aylık Kuraklık Analizi Sonuçları	27

TABLO DİZİNİ

Tablo 1 İlçe Alan Kullanımı.....	6
Tablo 2 Bitirilen Eğitim Düzeyi.....	10
Tablo 3 Eğitim Genel Durum (2023-2024 Eğitim Öğretim Yılı).....	11
Tablo 4 Eğitim ve Öğretim Yıllarına Göre Toplam Öğrenci Sayıları	11
Tablo 5 Taşımali Eğitim Sistemine Dahil Öğrenci Sayıları ve Oranları	12
Tablo 6 Sektörlere Göre İşyeri ve Sigortalı Çalışan Sayıları	14
Tablo 7 Sektörlere göre ilçece yoğunlaşma katsayıları.....	15
Tablo 8 Yıllar İtibariyle Tarım alanları.....	16
Tablo 9 Sulu-Kuru Tarım Alanlarındaki Üretim Miktarı ve Verimin Yıllar İtibariyle Değişimi	17
Tablo 10 Tahıl Üretiminin Sulu-Kuru Tarım Alanlarında Ürün Bazında Kıyaslaması (2023)	17
Tablo 11 Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler İstatistikleri	19
Tablo 12 Sebzeçilik İstatistikleri (ton).....	21
Tablo 13 Meyvecilik İstatistikleri	22
Tablo 14 Arıcılık Ürünleri Üretim Miktarları (ton)	24
Tablo 15 Hayvansal Üretim Miktarları (ton).....	24
Tablo 16 Çiğ Süt Üretim Miktarları(ton)	24
Tablo 17 Tarımsal Ürünlerin Pazarlanma Şekilleri.....	25
Tablo 19 Tuzlukçu Turizm Envanteri Tablosu	27
Tablo 20 İlçenin Erişilebilirlik Düzeyi	28

1 ÖNSÖZ

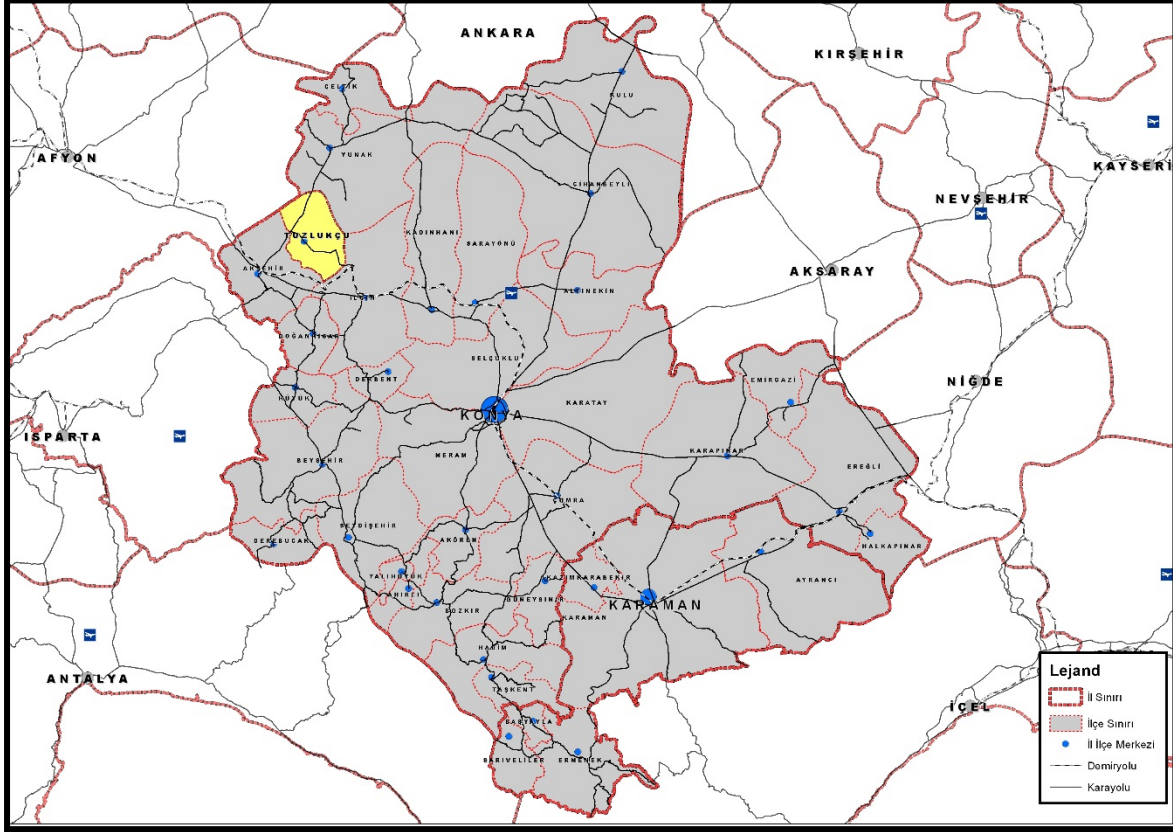
Mevlana Kalkınma Ajansı, TR52 (Konya, Karaman) Düzey 2 Bölgesi için, bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, bölgesel gelişmenin sürdürülebilirliğini sağlamak ve bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak amacıyla yönelik olarak faaliyet göstermektedir. Bu amaçlara ulaşmak için kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek, kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak ve yerel potansiyeli harekete geçirmek istemektedir.

Bölgesel gelişmeye yönelik olarak icra edilecek bütün faaliyetlerin temeli ise bölgenin bütün detayları ile iyi tanınmasından geçmektedir. Bu nedenle, bölgenin kaynak ve olanaklarının doğru şekilde tespit edilmesi, mevcut sahip olunan değerlerin rekabet edebilirlik açısından yeniden yorumlanması ve bölgesel kalkınmayı sürdürülebilir şekilde sağlanmasına yönelik olarak faaliyetlerin birbiri ile ilişkili olarak icra edilmesi gerekmektedir.

Bu amaca yönelik ilk olarak MEVKA, Bölgenin Mevcut Durum çalışması ve 2010-2013 Bölge Planı'nı hazırlamıştır. Bu işlem yapılırken bölgeyi oluşturan ilçelere yönelik olarak GZFT Analizi çalışması gerçekleştirilmiş ve her ilçe için bir İlçe Raporu hazırlanmıştır. 2012 yılında "2014-2023 Karaman Konya Bölge Planı" hazırlık çalışmaları kapsamında tüm ilçelerde kaymakamlar başkanlığında kurulan komisyonlar ile altışar adet toplantı düzenlenerek ilçelerin 2023 yılı vizyonları belirlenmiş ve gerçekleştirilmesi öngörülen faaliyetler komisyon tarafından planlanmıştır. 2021 yılında ise 2024-2028 yıllarını kapsayan "Konya Karaman Bölge Planı" hazırlık çalışmaları kapsamında yine ilçeler özelinde toplantılar düzenlenerek her bir ilçenin sorunları ve bu sorunların çözüm önerileri üzerine bilgi alınmış, istişarelerde bulunulmuştur. 2024 yılına gelindiğinde ise ilçelerde yaşanan gelişmelerin görülmesi ve kırsal kalkınma alanında ilçeler düzeyinde yapılacak çalışmalara yol göstermesi için Tuzlukçu ilçe raporu güncellenmiştir.

2 DOĞAL YAPI

Konya ili Tuzlukçu ilçesi, 38°47' Kuzey enlemi ile 31°63' Doğu boylamı arasında yer almaktadır. İl merkezine uzaklığı 127 km'dir. İlçenin deniz seviyesinden ortalama yüksekliği 1.000 metredir. İlçenin kuzeyinde Yunak, güneyinde Akşehir ilçeleri, batısında Akşehir Gölü, Afyonkarahisar ilinin Sultandağı ilçesi ve doğusunda Ilgın ilçesi bulunmaktadır. İlçenin yüzölçümü 616,0 km²'dir.



İlçe, Ege ile İç Anadolu Bölgesi'nin sınırını teşkil etmekte ve bir ovanın içerisinde yer almaktadır. Yerleşim yeri genel olarak kuvaterner yaşlı alüvyonlardan oluşmaktadır. Tuzlukçu ilçesinde hiç akarsu bulunmamakta olup bazı köylerde çok küçük dereler vardır. İlçenin güneybatısında Akşehir Gölü yer almaktadır.

Tablo 1 İlçe Alan Kullanımı

TÜR	TUZLUKÇU		KONYA		İLÇE/KONYA İÇİNDEKİ PAYI (%)
	Alan (ha)	Yüzde(%)	Alan (ha)	Yüzde(%)	
Yapay Bölgeler	739,55	1,05	88.090,01	2,16	0,84
Tarımsal Alanlar	48.950,98	69,56	2.442.323,93	59,84	2,00
Orman ve Yarı Doğal Alanlar	18.312,12	26,02	1.336.672,39	32,75	1,37
Sulak Alanlar	160,85	0,23	81.792,90	2,00	0,20
Su Kütleleri	2.209,05	3,14	132.611,76	3,25	1,67
TOPLAM	70.372,55	100,00	4.081.490,99	100,00	1,72

Kaynak: Tarım ve Orman Bakanlığı, Corine GBS

Tuzlukçu yaklaşık 70.000 ha'lık alan ile Konya'nın %1,72'sini kapsayan görece küçük bir ilçedir. Tarımsal alanlar, orman ve yarı doğal alanlar ilçede en fazla paya sahiptir. İlçede arazi varlığının yaklaşık %60'ı tarım arazisi, %33'ü de orman ve yarı doğal alanlardır. Tarım alanları Konya il bütünü tarım alanları varlığının %2'sini oluşturmaktadır.

3 SEGE

Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılması politikası bölgesel gelişme amaçlarının temel unsurlarından bir tanesidir. Toplamda 37 ilçeden oluşan Konya Karaman Bölgesi'nde ilçeler arasında ciddi gelişmişlik farkları yaşanmaktadır. Bölgenin sahip olduğu geniş yüzölçümü nedeniyle kırsal ve kentsel alanlar arasındaki fiziki erişim imkânları sınırlı kalmakta ve buna bağlı olarak da mal, hizmet ve insan akımlarında kaliteli ve verimli bir hizmet sunulamamaktadır.

Bölgedeki ilçelerin gelişmişlik düzeylerinin sosyo-kültürel ve ekonomik değişkenler yardımıyla ölçülmesi ve birbirleriyle analitik olarak karşılaştırılması, TR52 ilçeleri arasındaki gelişmişlik farklılıklarının azaltılmasına yönelik politikaların oluşturulması sürecinde önem taşımaktadır.

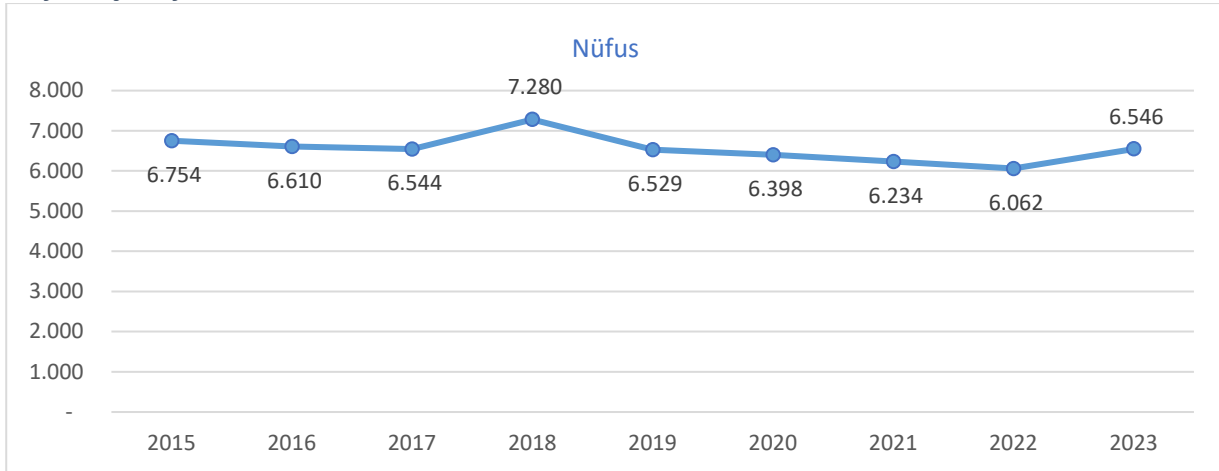
Buna göre, KAGM tarafından 2022 yılında yapılan sosyal gelişmişlik endeksi çalışmasına göre Tuzlukçu 37 ilçe arasında 32. sırada yer alırken KAGM'den farklı değişkenler kullanılarak MEVKA tarafından 2019 yılında yapılan SEGE çalışmasına göre ise 35. sırada yer almıştır. Her iki çalışmada da gelişmişlik seviyesi bakımından düşük bir ilçedir.

4 DEMOGRAFİK YAPI

4.1 Nüfus

TÜİK adrese dayalı nüfus kayıt sistemi verilerine göre, 2023 yılında ilçe nüfusu 6.546 kişidir. Nüfus büyüklüğü bakımından Konya'nın 31 ilçesi içinde 25.sırada yer almakta ve Konya il nüfusunun %0,28'i gibi küçük bir kısmını oluşturmaktadır. Konya'da yeni Büyükşehir Yasası ile birlikte köylerin yasal statüsünün ortadan kalkması nedeniyle 2013 yılından itibaren ilçenin köy nüfusu bulunmamaktadır.

Grafik 1 İlçe Nüfus Durumu

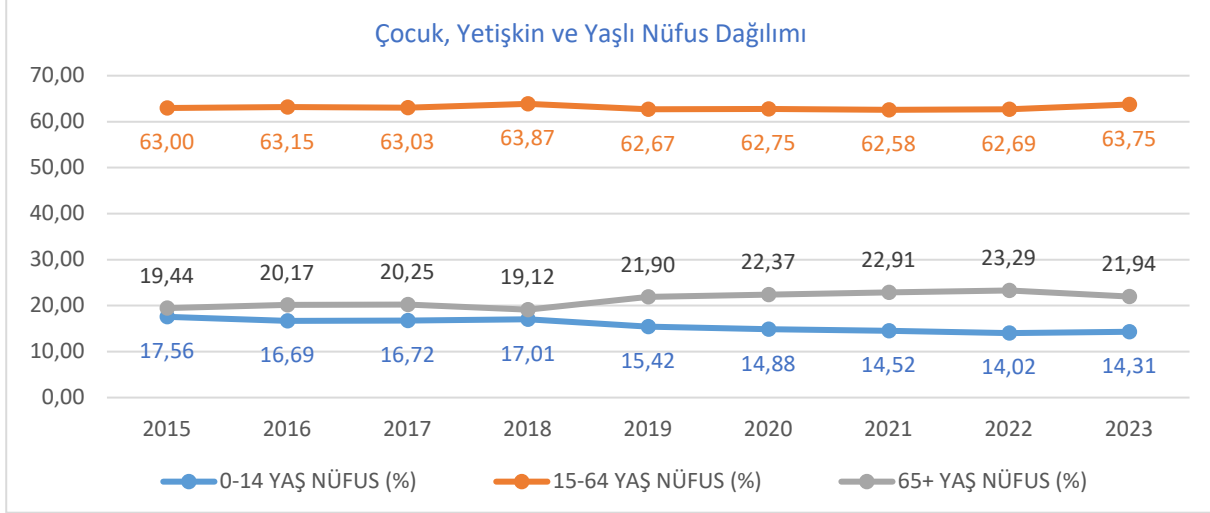


Kaynak: TÜİK, ADNKS

4.2 Yaş Grupları

İlçede bulunan nüfusun yaş aralıklarına göre dağılımı incelendiğinde 2023 yılı verilerine göre, ilçede 15-64 yaş grubu nüfus oranının yaklaşık %64 ile en fazla olduğu görülmektedir. 0-14 yaş aralığı nüfusun %14'ünü ve 65 yaş üstü nüfusun %22'sini oluşturmaktadır.

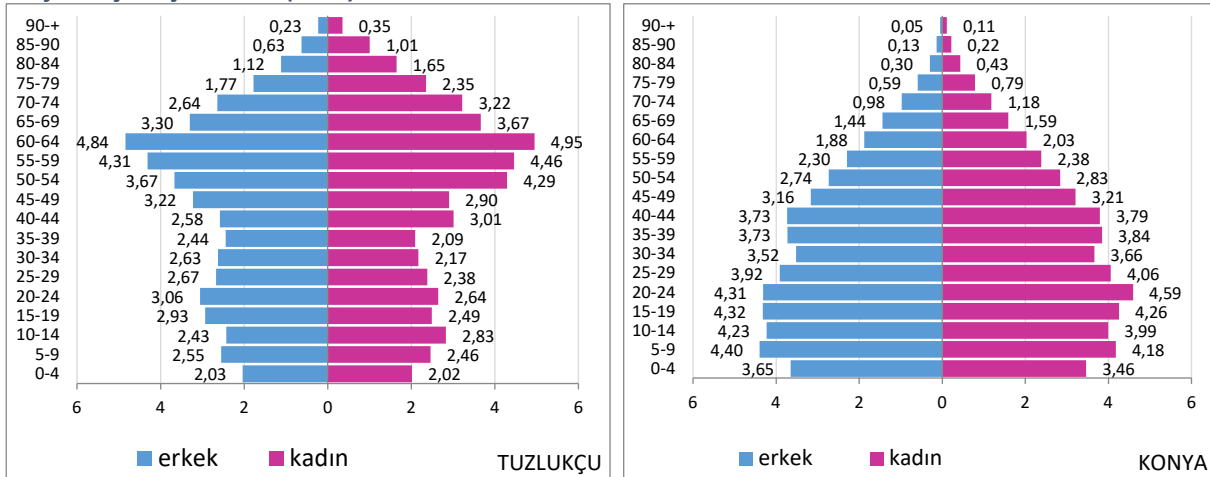
Grafik 2 İlçede Bulunan Nüfusun Yaş Aralıklarına Göre Dağılımı



Kaynak: TÜİK, ADNKS

Grafikte yıllar itibariyle ilçede bulunan nüfusun yaş aralıklarına göre dağılımı verilmiştir. Buna göre 15-64 yaş grubu oranında yıllar itibariyle önemli bir değişiklik yaşanmazken çocuk nüfusunun giderek azaldığı ve yaşlı nüfusun da arttığı görülmektedir. İlçede 65+ yaş grubu oranı, %10,42 olan Konya il geneli oranının oldukça üstündedir. 0-14 yaş çocuk nüfusu da %22,35 olan Konya il geneli oranının oldukça altındadır. Tüm bu veriler incelendiğinde; ilçede çocuk nüfusu giderek azalmakta ve yaşlı nüfus artmaktadır. Bu durum ilçenin gelecekteki nüfusu için büyük bir risk olarak görülmekte olup ilçede genç nüfusun dışarı göçünü azaltmaya ve çocuk sayısını artırmaya yönelik çalışmalar yapılması gerekmektedir.

Grafik 3 İlçe Yaş Piramidi (2023)

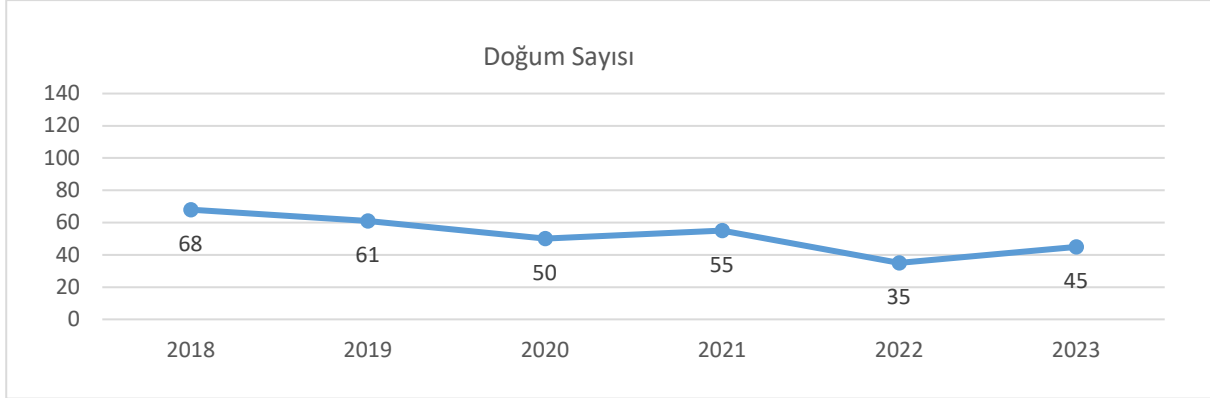


Kaynak: TÜİK, 2023

İlçenin 2023 yılına ait yaş piramidi incelendiğinde; en yoğun nüfus grubunu 60-64 yaş arası nüfus oluşturmaktadır. Yaşlı nüfus oranı fazla olup 44 yaş altı nüfusta ciddi bir azalma yani dışa göç görülmektedir. İlçede 0-4 yaş grubu nüfus oranı (kız-erkek toplam) %4,05 ile %7,11 olan Konya oranının oldukça altında kalmaktadır. Bu da ilçenin gelecek nüfusunu koruyabilme riskini bir kez daha

doğrulmaktadır. Genel olarak kadınların yaşam süreleri erkeklere göre fazladır ve ilçede kadın oranının fazla olması, ilçede yaşlı nüfusun da fazla olduğunun bir göstergesidir. Nitekim yaş piramidi incelendiğinde 70 yaş üstünde kadın-erkek farkının kadın lehine öne çıktığı görülmektedir.

Grafik 4 Doğum Sayısı



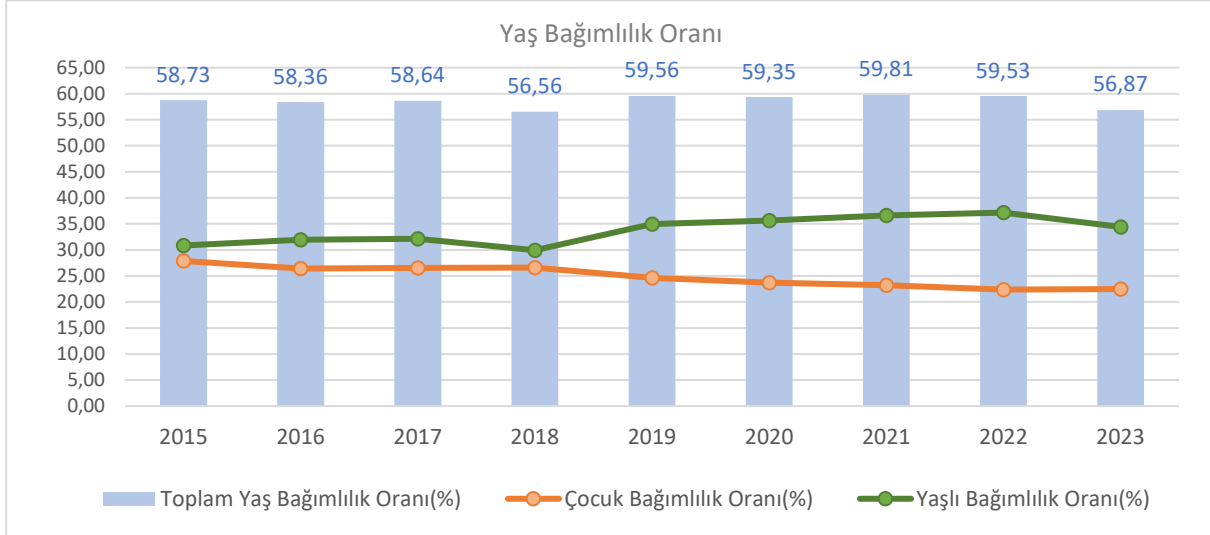
Kaynak: TÜİK, ADNKS, 2023

İlçede doğum oranlarının yıllar itibariyle azaldığı görülmektedir. Nitekim bu durum yaş piramidindeki 0-4 yaş grubunun azlığı ile de görülebilmektedir. Genç nüfus kaybına bağlı olarak, yaşlı nüfus oranının ilçede fazla olması doğum sayılarının da düşmesine sebep olmuştur.

4.3 Yaş Bağımlılık Oranları¹

Bir ülkede çalışan (15-64 yaş grubu) her 100 kişinin, bakmakla yükümlü olduğu çalışmayan (0-14 ile 65+) kişi sayısı yaş bağımlılık oranı olarak tanımlanır.

Grafik 5 Nüfusun Yaş Bağımlılık Düzeyi



Kaynak: TÜİK, ADNKS, 2023

İlçede 2015-2023 yılları arasında yaş bağımlılık oranları incelendiğinde toplam yaş bağımlılık oranında düşüş olduğu görülmektedir. Özellikle 2023 yılında bir önceki yıla göre çocuk bağımlılık oranında önemli bir değişim olmamasına karşın yaşlı bağımlılık oranında yaşanan düşüş toplam yaş bağımlılık oranının da düşmesine sebep olmuştur. Yaşlı bağımlılık oranındaki düşüşün ölümlere bağlı bir olduğu

¹ Bu oran çocuklar için ve yaşlılar için ayrı ayrı hesaplanarak ülkelerin gelişmişlik seviyeleri ortaya çıkarılır. Bir ülkede çalışan nüfus ne kadar çok ise o ülke için o kadar gelişmiştir diyebiliriz.

düşünülmektedir. İlçede çocuk bağımlılık oranı görece düşüktür ve azalma eğilimindedir. Çocuk bağımlılık oranındaki azalma eğilimi ilçedeki ekonomik gelir üretme kapasitesinin giderek düşeceğine işaret etmektedir. İlçeden dışarıya göç eğiliminin de fazlalığı göz önüne alındığında herhangi bir tedbir alınmaması durumunda, gelecekte ilçede ekonomik sıkıntılar yaşanması kaçınılmaz olacaktır.

5 EĞİTİM

Avrupa Birliği Bölgesel gelişmişlik endeksi kapsamında eğitime erişim ve eğitimin kalitesi ekonomik gelişmişliğin temel göstergelerinden biridir. Gelişmişliğin göstergesi olarak ele alınan eğitimde amaç; okullaşma oranlarının dengelenmesi, eğitimde yerleşimler arası ya da cinsiyetler arası farklılıkların ortadan kaldırılması yani eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması, kalite sorunlarının giderilmesi, fiziki ve beşeri altyapı yetersizliklerinin giderilmesidir.

5.1 Bitirilen Eğitim Düzeyi

İlçede bitirilen eğitim düzeyinin, TR52 oranlarının gerisinde kaldığı görülmekte olup nüfusun %36,6'lık kısmının ilköğretim mezunu olduğu görülmektedir.

Tablo 2 Bitirilen Eğitim Düzeyi

Eğitim Düzeyi	Erkek	Kadın	Genel Toplam	İlçede Oran (%)	TR52'de Oran (%)
Bilinmeyen	12	8	20	0,32	0,65
Okuma Yazma Bilmeyen	24	149	173	2,79	1,76
Okuma Yazma Bilen Fakat Bir Okul Bitirmeyen	180	426	606	9,78	9,32
İlkokul	875	1.392	2.267	36,59	26,06
Ortaokul Veya Dengi Meslek Ortaokul	751	666	1.417	22,87	25,50
Lise Ve Dengi Meslek Okulu	903	344	1.247	20,13	20,62
Yükseköğretim Veya Fakülte	269	165	434	7,00	13,88
Yüksek Lisans	16	9	25	0,40	1,89
Doktora	3	4	7	0,11	0,32

Kaynak: TÜİK, 2023

İlçede okuma yazma bilmeyenlerin oranı %2,79 olup %1,76 olan TR52 oranına göre fazladır. İlçede okuma yazma bilmeyenlerin büyük kısmı kadın ve 65 yaş üstü nüfustur. İlçede 65 yaş üstü toplam nüfus oranının ve 65 yaş üstü kadın nüfus oranının görece fazla olması okuma yazma bilmeyenlerin oranına da yansımıştır. İlçede ilköğretimden sonraki eğitim düzeylerinde erkek sayılarının öne çıktığı görülmektedir. Doktorada az da olsa kadın sayısının daha yüksek olduğu görülmektedir. TR52'ye göre eğitim seviyesinin düşük olduğu görülmektedir.

5.2 Eğitimde Genel Durum

İlçede örgün eğitim kurumu kapsamında biri Akşam Sanat Okulu olmak üzere toplam 9 adet okul ve 1 adet de halk eğitim merkezi bulunmaktadır. İlçede okul öncesi eğitim kurumu bulunmamaktadır.

Tablo 3 Eğitim Genel Durum (2023-2024 Eğitim Öğretim Yılı)

	OKUL SAYISI	ÖĞRETMEN SAYISI	DERSLİK SAYISI	DERSLİK BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI	ÖĞRETMEN BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI
İLKOKUL	4	23	15	19,27	12,57
ORTAOKUL	3	18	18	10,39	10,39
İMAM HATİP ORTAOKULU	1	6	4	12,5	8,33
MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM	1	14	12	8,33	7,14
YAYGIN EĞİTİM	1	4	2	-	-
Genel Toplam	10	65	47	-	-

Kaynak: İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2023

2023-2024 eğitim ve öğretim yılında ilçede toplam 65 öğretmen ve 47 derslik bulunmaktadır. Derslik ve öğretmen başına düşen öğrenci sayılarında Konya, TR52 ve Türkiye değerlerinden daha iyi değerlere sahiptir. Bu öğrenci sayılarının az olmasından kaynaklanmaktadır.

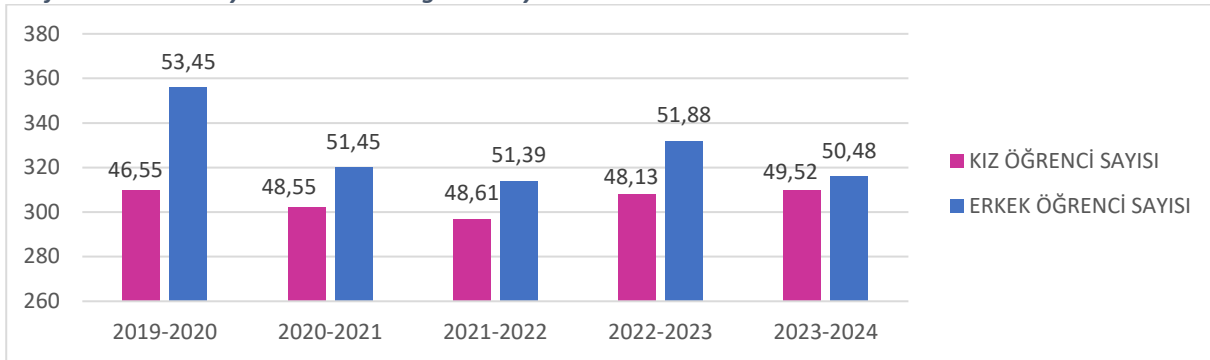
Tablo 4 Eğitim ve Öğretim Yıllarına Göre Toplam Öğrenci Sayıları

	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
İLKOKUL	306	285	273	296	289
ORTAOKUL	262	230	213	192	187
İMAM HATİP ORTAOKULU	42	27	28	44	50
MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM	56	80	97	108	100
Genel Toplam	666	622	611	640	626

Kaynak: İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2023

İlçede toplam öğrenci sayılarının düştüğü görülmektedir. 2019 yılına kıyasla 2023 yılında; mesleki ve teknik eğitimdeki öğrenci sayıları artmış, imam hatip ortaokulunda önemli bir değişim olmamış ve diğer kademelerin öğrenci sayılarında düşüş gerçekleşmiştir.

Grafik 6 Yıllar İtibariyle Kız ve Erkek Öğrenci Sayıları ve Oranları



Kaynak: İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2023

Kız ve erkek öğrencilerinin durumuna bakıldığında yıllar itibariyle kız öğrenci oranının giderek arttığı ve erkek öğrenci oranının azaldığı görülmektedir. Fakat sayı olarak bakıldığında 2019 yılına göre 2023 yılında da kız öğrenci sayısı aynı olup 310'dur. Yani erkek öğrenci sayısındaki azalma sebebiyle kız öğrenci oranında artma olmuştur.

5.3 Taşımali Eğitim

Genellikle kırsal yerleşimlerde öğrenci sayısının uygun/yeterli olmaması nedeniyle eğitim kurumu açılmaması sonucunda öğrencilerin zorunlu eğitimlerini alabilmeleri için başka bir yerleşim birimine nakledilmelerine “taşımali eğitim” adı verilmektedir.

“TR52 Bölgesi Sosyal Yapı Analizi, Eğitim ve Sağlık Hizmetlerine Erişim Araştırması” kapsamında yürütülen saha çalışmaları tespitlerine göre; taşımali eğitim sisteminde, mesafe, coğrafi yapı ve iklim koşulları gibi sebeplere bağlı olarak yolda geçirdikleri süre, sağlıklı beslenme sorunu, erken gidip geç gelme, kış şartlarının olumsuzlukları gibi birçok sorunla karşılaşmaktadır. Özellikle ilkököl çağı nüfusun kendi ihtiyaçlarını yeterince görememesi, kendini koruyamaması gibi hususlar da göz önüne alındığında özellikle ilkököl eğitiminin standart hale getirilmesi sağlanmalıdır. Ayrıca taşımali eğitim yapılan yerleşimlerde çocukların okul öncesi eğitimden mahrum kalmaları da eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması gerektiğini açıkça ortaya koymaktadır.

Tablo 5 Taşımali Eğitim Sistemine Dahil Öğrenci Sayıları ve Oranları

	Taşınan Öğrenci/Toplam Öğrenci İçindeki Payı (%)	Toplam Taşınan Öğrenci Sayısı	Toplam Taşınan Yerleşim Birimi Sayısı
2019	17,43	99	9
2020	19,22	99	10
2021	17,70	86	10
2022	20,08	98	11
2023	17,02	81	11

İlçede ilk ve ortaokul düzeyindeki öğrencilerin yaklaşık %17’si taşımali eğitime dahildir. 2019 yılına göre taşınan öğrenci sayısında azalma olmuştur. Kırsal niteliği baskın olan ve sosyoekonomik olarak görece geri kalmış özellik göstermektedir. Göçe bağlı olarak yaşlı nüfusun ilçede kalması sonucu doğum oranları azalmış dolayısıyla çocuk sayısı da giderek azalmıştır. Nüfusun yerinde kalmasına dönük çalışmalarda eğitim hizmetleri önem kazanmakta olup çocukların zorunlu eğitim süreçlerinin gelişmiş ilçelerdeki standartlara yakınsanarak, yerinde eğitim almalarına dönük tedbirler geliştirilmelidir.

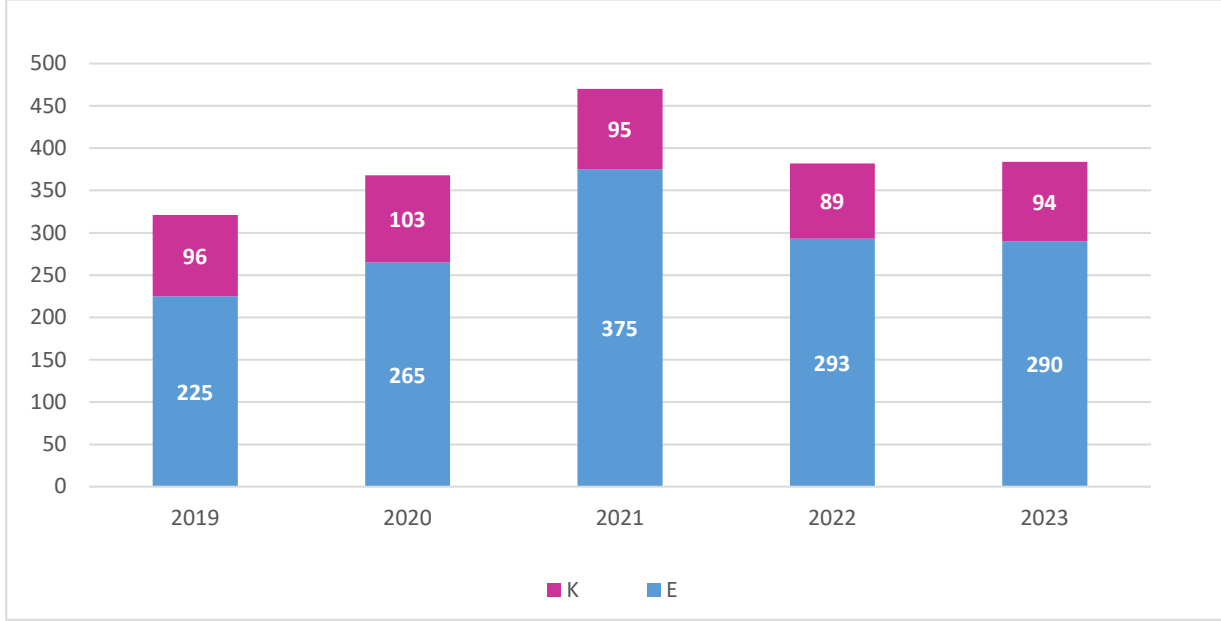
6 EKONOMİ

İlçe ekonomisi tarım ve hayvancılığa dayalıdır. Tarım alanlarında hububat, baklagiller, sebze ve meyve üretilmektedir. Sanayi geliri ve sanayileşme yok denecek kadar azdır.

6.1 İstihdam

İlçede hem kadın hem de erkek istihdam oranlarının düşüklüğü dikkat çekmektedir. 2023 yılı 15-64 yaş grubundaki nüfus 4.173 iken ilçedeki toplam çalışan sayısı SGK kayıtlarına göre 384 olarak görülmektedir.

Grafik 7 Cinsiyete Göre Sigortalı Çalışan Sayıları



Kaynak: SGK, 2023

TÜİK işgücü ve istihdam verileri ilçe düzeyinde yayınlanmadığından çalışan sayılarını 15-64 yaş grubundaki toplam nüfusa (eğitimde olanlar ve işgücüne dahil olmayanlar ayırt edilememiştir) oranlayarak hesapladığımız sonuçlara göre; 15-64 yaş grubu erkek nüfusunun % 13,7'si ve kadın nüfusunun ise %4,6'sı istihdam edilmekte olup Konya il geneline göre oldukça düşüktür. Bu rakamlar Konya il genelinde erkeklerde %42,70 ve kadınlarda %14,02'dir. Diğer taraftan ilçede toplam istihdamın yaklaşık %76'sı erkek iken %24'ü kadın olup Konya il geneli ile neredeyse aynı oranlar söz konusudur.

6.2 İş Yeri ve Çalışan Sayılarının Sektörlere Göre Dağılımı

İlçeye ait sigortalı çalışan ve iş yeri sayıları Nace sınıflamasına göre sektörler bazında derlenmiştir. 2023 yılı verilerine göre ilçede toplam 92 işyeri ve 384 kayıtlı sigortalı çalışan vardır. İlçede en fazla işyerinin "Perakende ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç), Bina inşaatı ve Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı" sektörlerinde olduğu görülmektedir. İlçede en fazla istihdamın ise "Bina inşaatı, Eğitim, Perakende ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç), Diğer Madencilik ve Taşocakçılığı" sektörlerinde sağlandığı görülmektedir.

Tablo 6 Sektörlere Göre İşyeri ve Sigortalı Çalışan Sayıları

Sektör	İşyeri Sayıları					Sigortalı Çalışan Sayıları				
	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023
Bina inşaatı	10	8	13	17	17	41	42	155	85	78
Eğitim	4	4	4	4	4	21	52	67	81	72
Perakende ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)	15	18	17	17	19	28	36	37	37	43
Diğer Madencilik ve Taşocakçılığı	3	4	5	5	7	8	12	17	30	38
İnsan sağlığı hizmetleri	4	3	3	3	7	6	9	9	9	29
Bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri	2	2	2	3	5	6	6	6	6	24
Toptan ticaret. motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç	5	6	6	6	5	68	76	51	22	19
Tekstil ürünlerinin imalatı	2	2	2	2	2	18	14	16	20	19
Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı	11	11	10	6	10	48	37	35	14	16
Güvenlik ve soruşturma faaliyetleri	3	3	2	2	2	14	14	10	10	10
Binalar ve çevre düzenlemesi faaliyetleri	2	2	2	2	2	14	14	9	9	9
Özel inşaat faaliyetleri	2	2	3	1	1	2	4	7	5	6
Sigorta ve emeklilik fonları hariç finansal hizmet faaliyetleri	3	3	3	3	2	5	5	6	5	5
İdare merkezi faaliyetleri, idari danışmanlık faaliyetleri	4	4	3	3	3	6	6	5	6	4
Barınacak yer sağlanmaksızın verilen sosyal hizmetler	1	1	1	2	1	4	3	3	5	3
Atığın toplanması. ıslahı ve bertarafı faaliyetleri, maddelerin geri kazanımı	2	2	2	2	1	12	11	11	12	3
Gıda ürünlerinin imalatı	2	1	2	2	2	3	2	3	3	2
Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri	2	3	2	2	1	2	4	2	3	2
Üye olunan kuruluşların faaliyetleri	2	2	2	2	1	10	9	12	14	2
Genel Toplam	83	83	86	88	92	321	368	470	382	384

Kaynak: SGK, 2023

İmalat sanayi verilerine bakıldığında ise, **Gıda ve Tekstil ürünlerinin imalatı** sektörlerinde 2'şer adet işyeri bulunduğu görülmektedir.

6.3 İlçede Öne Çıkan Sektörler

İlçeye ait ekonomik veriler Sosyal Güvenlik Kurumu'ndan temin edilmiştir. Elde edilen veriler kapsamında "nace rev.2" 2'li koddaki işyeri ve sigortalı çalışan sayıları analiz edilmiştir. Bu analizde amaç TR52 Düzey 2 bölgesine göre ilçede spesifik olarak yoğunlaşmanın yaşandığı sektörlerin tespit edilmesidir. Bunun için ise "Location Quotient" yani "Yoğunlaşma Katsayısı (YK)" analizi kullanılmıştır. Analiz nace sınıflamasına göre 2'li koddaki tüm sektörlerde ve 2023 yılı SGK çalışan verileri kullanılarak yapılmıştır.

YOĞUNLAŞMA KATSAYISI (YK) (LOCATION QUOTIENT)

YK genelde bir sektörün belli bir bölgedeki yığılmasını ulusal referansla ölçmeye yaramaktadır. Bir sektörün YK değerinin 1'den büyük çıkması sektörün o bölgede yoğunlaştığı anlamına gelmektedir. Öte yandan bir sektördeki kat sayının zaman içerisindeki değişimine bakılarak sektörün yoğunlaşmasının azaldığı ya da arttığı gözlemlenebilir. Ayrıca bu değişime bakılarak daha önce bölgede yoğunlaşma göstermemiş ancak zaman içerisinde yoğunlaşan sektörler için özel önem verilebilir. Ancak diğer yandan YK değeri 1'den büyük çıkan her sektörü bölgede rekabetçi olarak yorumlamak doğru değildir.

$$YK_i = (a_i/a_t) / (A_i/A_t)$$

- a_i = ilçenin i sektöründeki toplam istihdamı
- a_t = ilçenin toplam istihdamı
- A_i = bölgenin i sektöründeki toplam istihdamı
- A_t = bölgenin toplam istihdamı

!!! Yoğunlaşma Katsayısı ile ilgili Açıklama: Yoğunlaşma katsayısı ile TR52 bölgesi içindeki x sektörde istihdam edilen kişi sayısının ilçelere pay edilmesi ile oransal olarak hangi ilçelerin öne çıktığını görmüş oluyoruz. **Yani ilçenin en fazla istihdamının hangi sektörde olduğunu gösteren bir rakam değildir.** Hatta ilçede en az istihdam o sektörde bile olsa yoğunlaşma katsayısı yüksek çıkabilmektedir. Örneğin TR52'de x sektöründe 2 kişi istihdam ediliyor olsun ve bunun biri A biri de B ilçesinde, ancak A ve B ilçelerindeki istihdam sayıları da en az x sektöründe olsa bile bu sektörün yoğunlaşma oranı A ve B ilçelerinde çok yüksek çıkacaktır.

Aşağıdaki tabloda görünen 1,00'den büyük değerlere sahip olan sektörlerin tamamında TR52 bölgesine oranla daha fazla bir yoğunlaşma olduğu görülmektedir.

Tablo 7 Sektörlere göre ilçece yoğunlaşma katsayıları

NACE	SEKTÖR AD	TUZLUKÇU
8	Diğer madencilik ve taş ocakçılığı	16,11
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	9,44
1	Bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri	5,26
64	Finansal hizmet faaliyetleri (Sigorta ve emeklilik fonları hariç)	3,44
41	Bina inşaatı	3,11
80	Güvenlik ve soruşturma faaliyetleri	2,24
86	İnsan sağlığı hizmetleri	1,86
70	İdare merkezi faaliyetleri; idari danışmanlık faaliyetleri	1,76
38	Atığın toplanması, islahı ve bertarafı faaliyetleri; maddelerin geri kazanımı	1,74
85	Eğitim	1,46
88	Barınacak yer sağlanmaksızın verilen sosyal hizmetler	1,44
47	Perakende ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)	1,43
94	Üye olunan kuruluşların faaliyetleri	1,38
46	Toptan ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)	1,26
43	Özel inşaat faaliyetleri	1,06
49	Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı	1,03
81	Binalar ile ilgili hizmetler ve çevre düzenlemesi faaliyetleri	0,73
56	Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri	0,18
10	Gıda ürünlerinin imalatı	0,07

Buna göre ilçede "Diğer madencilik ve taş ocakçılığı, Tekstil ürünlerinin imalatı, Bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri" sektörlerinde TR52 Bölgesi'ne göre daha fazla bir yığılma görülmektedir. SGK verilerine göre, diğer madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe; "Süsleme ve yapı

taşlarının kırılması ve kabaca kesilmesi, Çakıl taşlarının kırılması ve parçalanması, Yapı taşları ocakçılığı, Mermer ocakçılığı (traverten dahil), Çakıl ve kum ocakçılığı (taşların kırılması ile kil ve kaolin madenciliği hariç) alt sektörlerinin bulunduğu görülmektedir.

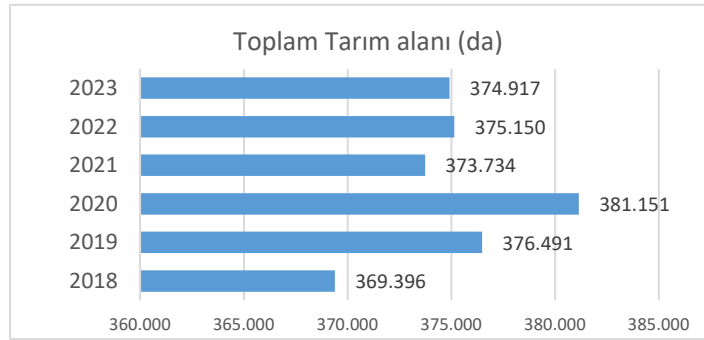
7 TARIM VE HAYVANCILIK

7.1 Tarım Alanları

İlçe yüzölçümü olarak Konya'nın %1,7'sini, tarım alanları bakımından ise Konya'nın toplam tarım alanlarının %2'sini oluşturmaktadır. 2018 yılı ile kıyaslandığında 2023 yılında tarım alanlarının arttığı görülmeye karşın Konya içindeki payının değişmediği görülmektedir. İlçe tarım alanları 2018-2020 yılları arasında artış göstermesine rağmen 2023 yılına kadar olan süreçte azalma eğilimine girmiştir. Fakat bu azalmaya rağmen 2018 yılından daha fazla tarım alanına sahiptir.

Tablo 8 Yıllar İtibariyle Tarım Alanları

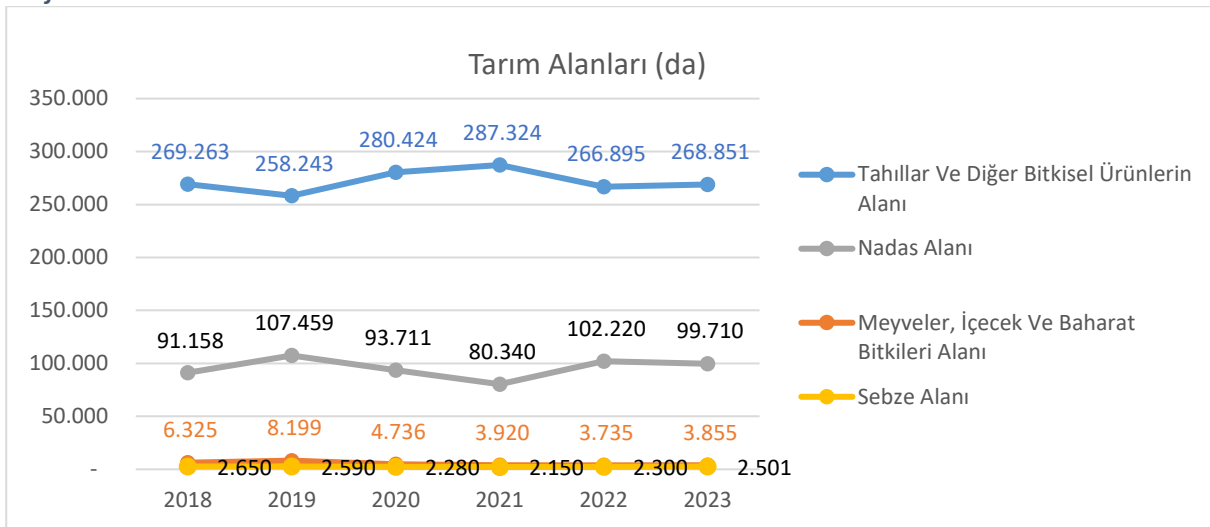
Yıl	Toplam Tarım Alanı (da)	İlçe/Konya (%)
2018	369.396	1,96
2019	376.491	1,97
2020	381.151	1,99
2021	373.734	1,97
2022	375.150	1,95
2023	374.917	1,96



Kaynak: TÜİK, 2023

İlçe tarım alanlarının türlerine göre dağılımına bakıldığında en fazla tahıl ürünleri alanı yer almaktadır. İlçenin yüzölçümü ile paralel olarak Konya ili toplam tahıl alanlarının yaklaşık %1,8'ini oluşturmaktadır. Bu oran diğer türler için sıralandığında meyve %0,92 — sebze %0,90 — nadas alanları %3,35 paya sahiptir. Dolayısıyla ilçe meyve ve sebze üretimi bakımından Konya ili içinde önemli bir konuma sahip değilken nadas alanlarının fazlalığı dikkati çekmektedir.

Grafik 8 Türlerine Göre Tarım Alanları



Kaynak: TÜİK, 2023

7.2 Sulu-Kuru Tarım Alanları

Sulu ve kuru tarım alanları TÜİK verileri, sadece tahıllar ve diğer bitkisel ürünler esas alınarak oluşturulmuş. Sebze ve meyve ürünleri değerlendirmeye dahil edilmemiştir. Dolayısıyla bu bölümde yapılan değerlendirmeler sadece tahıllar ve diğer bitkisel ürünler ile ilgilidir.

Tablo 9 Sulu-Kuru Tarım Alanlarındaki Üretim Miktarı ve Verimin Yıllar İtibariyle Değişimi

Yıl	Üretim Miktarı (ton)		Verim (kg/da)	
	Kuru	Sulu	Kuru	Sulu
2018	41.969	16.276	189	339
2019	36.138	13.430	178	315
2020	53.656	19.151	199	348
2021	10.978	17.897	75	300
2022	36.959	16.409	166	299
2023	52.858	15.549	231	281

Kaynak: TÜİK, 2023

Tahıllar ve diğer tarla bitkileri üretiminde ağırlıklı olarak kuru tarım yapılmakta olup sulu tarım yapılan alanlar 2018 yılına kıyasla 2023 yılında düşüş göstermiştir. Kuraklık etkileri sebebiyle ilçede sulu tarım alanlarının azalması su tasarrufu bakımından olumlu değerlendirilmektedir. Fakat her ne kadar verim değeri üründen ürüne değişiklik gösterse de doğal olarak sulu tarım yapılan alanlarda verim değerlerinin daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 10 Tahıl Üretiminin Sulu-Kuru Tarım Alanlarında Ürün Bazında Kıyaslaması (2023)²

Ürün	Kuru	Sulu	Toplam
Arpa (Diğer)			
Ekilen Alan	82.250	12.720	94.970
Hasat Edilen Alan	82.250	12.720	94.970
Üretim Miktarı	22.847	4.038	26.885
Verim	278	317	595
Aspir Tohumu			
Ekilen Alan	3.650	150	3.800
Hasat Edilen Alan	3.650	150	3.800
Üretim Miktarı	535	26	561
Verim	147	173	320
Buğday, Durum Buğdayı Hariç			
Ekilen Alan	26.676	22.656	49.332
Hasat Edilen Alan	26.676	22.656	49.332
Üretim Miktarı	7.538	8.231	15.769
Verim	283	363	646
Durum Buğdayı			
Ekilen Alan	64.163	7.907	72.070
Hasat Edilen Alan	64.163	7.907	72.070
Üretim Miktarı	17.311	2.743	20.054
Verim	270	347	617

² Sulu tarım yapılmayan ürünler tabloya dahil edilmemiştir.

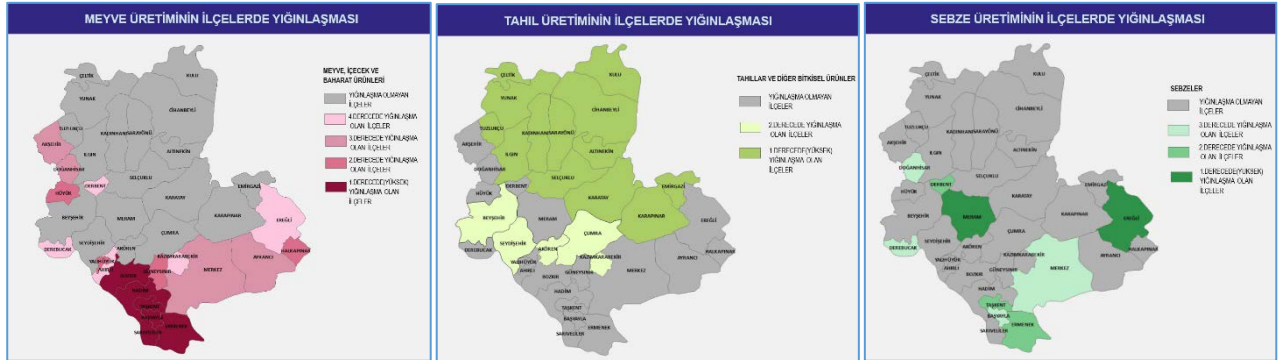
Ürün	Kuru	Sulu	Toplam
Fasulye, Kuru			
Ekilen Alan		1.034	1.034
Hasat Edilen Alan		1.034	1.034
Üretim Miktarı		333	333
Verim		322	322
Nohut, Kuru			
Ekilen Alan	4.855	386	5.241
Hasat Edilen Alan	4.855	386	5.241
Üretim Miktarı	458	37	495
Verim	94	96	190
Yulaf			
Ekilen Alan	10.709	407	11.116
Hasat Edilen Alan	10.709	407	11.116
Üretim Miktarı	3.214	141	3.355
Verim	300	346	646

İlçenin toplam tahıl alanlarının yaklaşık %17'sinde sulu tarım yapılmaktadır. Ürün bazında değerlendirildiğinde ise sulu tarım alanlarında en fazla buğdayın yer kapladığı görülmektedir. Buğday alanlarının yaklaşık %46'sında sulu tarım yapılmaktadır.

7.3 Bitkisel Üretim

Bitkisel üretimin miktarı esas alınarak yapılan LQ (Yoğunlaşma Katsayısı) analizi sonuçlarına göre Tuzlukçu ilçesinde tahıl üretiminde uzmanlaşma olduğu görülmektedir.

Grafik 9 Meyve Sebze ve Tahıl Üretimlerinin İlçelerde Yoğunlaşması

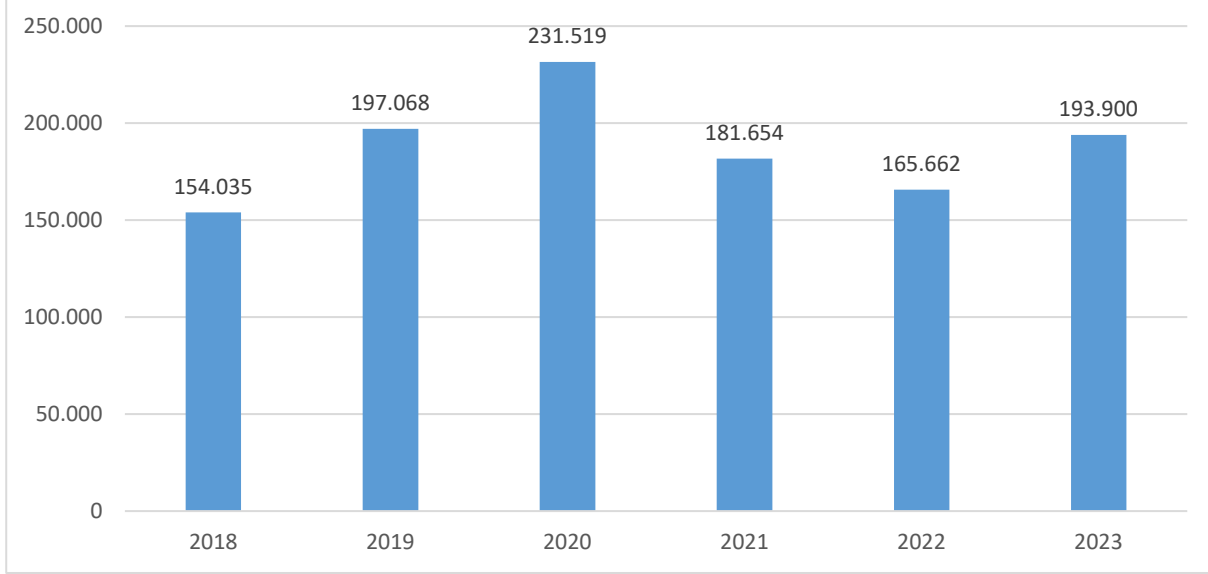


Kaynak: TÜİK 2020 yılı verileri kullanılarak hesaplanmıştır.

7.3.1 Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler

İlçede tahıl ürünleri üretim miktarının, tahıllar ve diğer bitkisel ürünlere yönelik tarım alanlarındaki artış ve azalışa paralel olarak değiştiği görülmektedir. 2018 yılına kıyasla ürün bazında en fazla artış çerezlik ayçiçeği tohumu ve yeşil macar fiği üretiminde gerçekleşmiştir. İlçede son 2 yıldır lavanta üretimi de yapılmaktadır.

Grafik 10 Yıllar İtibariyle Toplam Tahıl ve Diğer Bitkisel Ürün Üretim Miktarı (ton)



Kaynak: TÜİK, 2023

Şeker Pancarı, Arpa (Diğer), Durum Buğdayı, Mısır (Slaj) ve Buğday (Durum Buğdayı Hariç) ilçede üretim miktarı bakımından sırasıyla öne çıkan ürünlerdir. Fakat bu ürünlerin TR52 içindeki payı oldukça düşüktür. İlçe toplam üretim miktarı(ton) içinde önemli bir paya sahip değil gibi görünen bazı ürünlerin ise TR52 içindeki payı görece yüksektir. Bu ürünler; %27,42 ile lavanta, %11,6 ile adaçayı, %11,5 ile soya fasulyesi ve %10,8 ile aspir tohumu şeklinde sıralanmaktadır.

Tablo 11 Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler İstatistikleri³

Ürün	Ölçüm	Tahıllar Ve Diğer Bitkisel Ürünler	İlçe/TR52 Payı (%) veya Ortalama Verim
Adaçayı	Ekilen Alan	850	72,03
	Hasat Edilen Alan	850	72,03
	Üretim Miktarı	21	11,60
	Verim	25	153
Arpa (Diğer)	Ekilen Alan	94.970	2,65
	Hasat Edilen Alan	94.970	2,65
	Üretim Miktarı	26.885	2,24
	Verim	283	336
Aspir Tohumu	Ekilen Alan	3.800	10,32
	Hasat Edilen Alan	3.800	10,32
	Üretim Miktarı	561	10,76
	Verim	148	142
Buğday, Durum Buğdayı Hariç	Ekilen Alan	49.332	1,12
	Hasat Edilen Alan	49.332	1,12
	Üretim Miktarı	15.769	0,97
	Verim	320	371

³ İlçede üretilen ürünlerin tamamı tabloya dahil edilmemiştir.

Ürün	Ölçüm	Tahıllar Ve Diğer Bitkisel Ürünler	İlçe/TR52 Payı (%) veya Ortalama Verim
Haşhaş Kapsülü	Ekilen Alan	1.033	3,75
	Hasat Edilen Alan	1.033	4,22
	Üretim Miktarı	65	5,20
	Verim	63	51
Haşhaş Tohumu	Ekilen Alan	1.033	3,75
	Hasat Edilen Alan	1.033	4,22
	Üretim Miktarı	63	4,77
	Verim	61	54
Durum Buğdayı	Ekilen Alan	72.070	2,99
	Hasat Edilen Alan	72.070	3,00
	Üretim Miktarı	20.054	2,53
	Verim	278	330
Lavanta	Ekilen Alan	950	26,34
	Hasat Edilen Alan	950	26,46
	Üretim Miktarı	238	27,42
	Verim	251	242
Soya Fasulyesi	Ekilen Alan	15	7,69
	Hasat Edilen Alan	15	7,69
	Üretim Miktarı	7	11,48
	Verim	467	313
Şeker Pancarı	Ekilen Alan	11.668	1,08
	Hasat Edilen Alan	11.668	1,08
	Üretim Miktarı	87.302	0,99
	Verim	7.482	8.135
Mısır (Slaj)	Ekilen Alan	2.750	0,62
	Hasat Edilen Alan	2.750	0,62
	Üretim Miktarı	19.800	0,71
	Verim	7.200	6.248

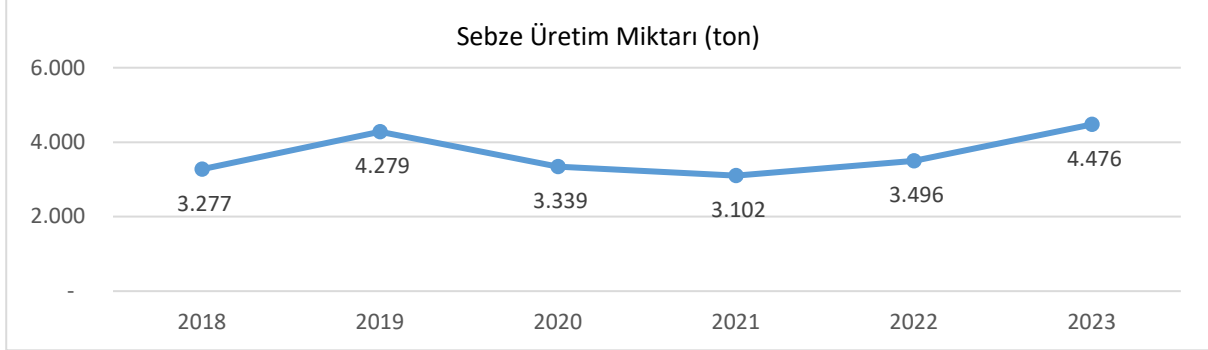
Kaynak: TÜİK, 2023

Verim değerlerine bakıldığında ise; doğal olarak üründen ürüne değişiklik göstermesine rağmen buğday, arpa, adaçayı, ayçiçeği, mısır(slaj), yonca(yeşilot), nohut(kuru) gibi ürünlerin verim değerleri TR52 ortalamasının altında kalırken diğer ürünlerde ilçe verimi ortalamasının üzerindedir.

7.3.2 Sebzeler

İlçede önemli miktarda sebze yetiştirilmemektedir. Yıllar itibarıyla yetiştirilen ürün miktarının giderek artmasına rağmen üretilen miktar oldukça düşük olup sebze üretiminde rekabetçi bir ilçe değildir.

Grafik 11 İlçede Sebze Üretiminin Yıllar İtibarıyla Değişimi



Kaynak: TÜİK, 2023

Toplam sebze üretimi olarak bakıldığında, TR52 bölgesi sebze üretiminin %0,20'ü gibi çok küçük bir kısmı Tuzlukçu tarafından karşılanmaktadır.

Tablo 12 Sebze İstatistikleri⁴ (ton)

ÜRÜN	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Karpuz	2.160	2.423	2.160	1.955	2.125	2.250
Kavun	990	945	1.080	1.075	1.290	1.430
Domates (Sofralık)						724
Kabak (Çerezlik)	127	102	99	72	81	72
Genel Toplam	3.277	4.279	3.339	3.102	3.496	4.476

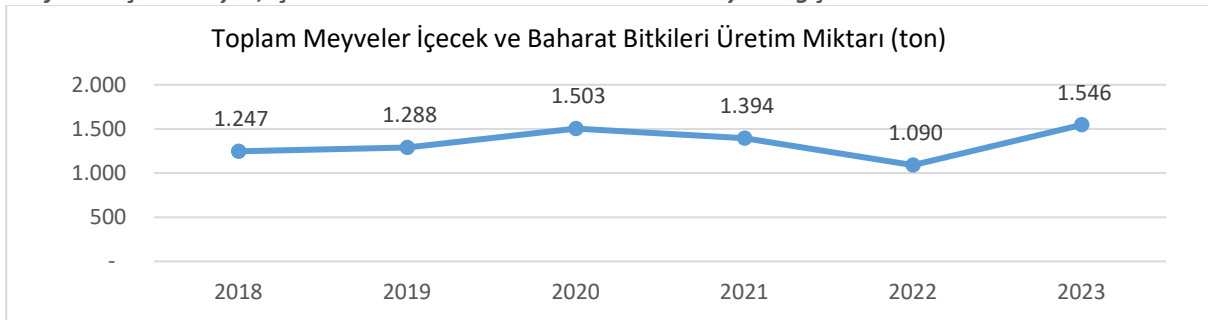
Kaynak: TÜİK, 2023

Üretim miktarı bakımından ilçe içinde öne çıkan sebzeler; kavun ve karpuzdur. TR52 bölgesinde üretilen karpuzun %2'si, kavunun ise %1,3'ü Tuzlukçu'da üretilmektedir. Üretim miktarı az gibi görünse de TR52 bölgesinin çerezlik kabak üretiminin %1'i ilçede üretilmektedir.

7.3.3 Meyveler

İlçede çok düşük miktarda meyve, içecek ve baharat bitkileri yetiştirilmemekte olup 2018-2023 yılları arasında üretim artmasına rağmen ilçenin TR52 içindeki meyve üretim payını etkilememiştir. İlçe meyve üretiminde rekabetçi bir ilçe değildir.

Grafik 12 İlçede Meyve, İçecek ve Baharat Üretiminin Yıllar İtibarıyla Değişimi



Kaynak: TÜİK, 2023

⁴ Tabloda tüm ürünlere yer verilmemiş olup üretim miktarı bakımından fazla olan ürünlere yer verilmiştir.

Toplam meyveler içecek ve baharat bitkileri üretimi olarak bakıldığında, TR52 bölgesi üretiminin %0,02'si gibi çok küçük bir kısmı Tuzlukçu tarafından karşılanmaktadır. Ürün bazında bakıldığında da TR52 içinde önemli bir paya sahip ürün bulunmamaktadır.

Tablo 13 Meyvecilik İstatistikleri ⁵

Meyve, İçecek ve Baharat	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Vişne						
Meyve Veren Yaşta Ağaç Sayısı	1.550	1.500	1.520	1.400	1.360	1.360
Meyve Vermeyen Yaşta Ağaç Sayısı	-	-	-	-	-	-
Toplu Meyveliklerin Alanı(da)	155	150	150	135	120	120
Üretim Miktarı (ton)	31	29	33	32	35	34
Verim (kg/meyve vere ağaç)	20	19	22	23	26	25
Kimyon						
Toplu Meyveliklerin Alanı	850	580	300	350	125	350
Üretim Miktarı	31	25	24	21	8	25
Verim	36	43	80	60	64	71
Anason						
Toplu Meyveliklerin Alanı	2.600	4.250	700	250	475	405
Üretim Miktarı	117	255	56	15	40	37
Verim	45	60	80	60	84	91
Kiraz						
Meyve Veren Yaşta Ağaç Sayısı	1.150	1.280	1.325	1.420	1.545	1.545
Meyve Vermeyen Yaşta Ağaç Sayısı	30	30	25	25	28	28
Toplu Meyveliklerin Alanı	104	108	110	115	115	115
Üretim Miktarı	23	23	27	32	39	40
Verim	20	18	20	23	25	26
Sofralık Üzüm, Çekirdekli						
Toplu Meyveliklerin Alanı	1.788	1.800	1.825	1.600	1.825	1.825
Üretim Miktarı	658	484	767	737	440	898
Verim	368	269	420	461	241	492

Kaynak: TÜİK, 2023

İlçede en fazla üretilen meyve çekirdekli sofralık üzümdür. Fakat meyve, içecek ve baharat üretiminde ilçede üretilen hiçbir ürün TR52 içindeki önemli bir paya sahip değildir.

Meyve ve baharat üretimi verim değerleri yıllar itibariyle artmaktadır ancak ilçede genel olarak verim değerleri düşük olup anason, kimyon, çörek otu tohumu gibi ürünlerde verimlilik TR52 ortalamasının üzerindedir.

⁵ Tabloda tüm ürünlere yer verilmemiş olup üretim miktarı büyüklüğü fazla olan ürünlere yer verilmiştir.

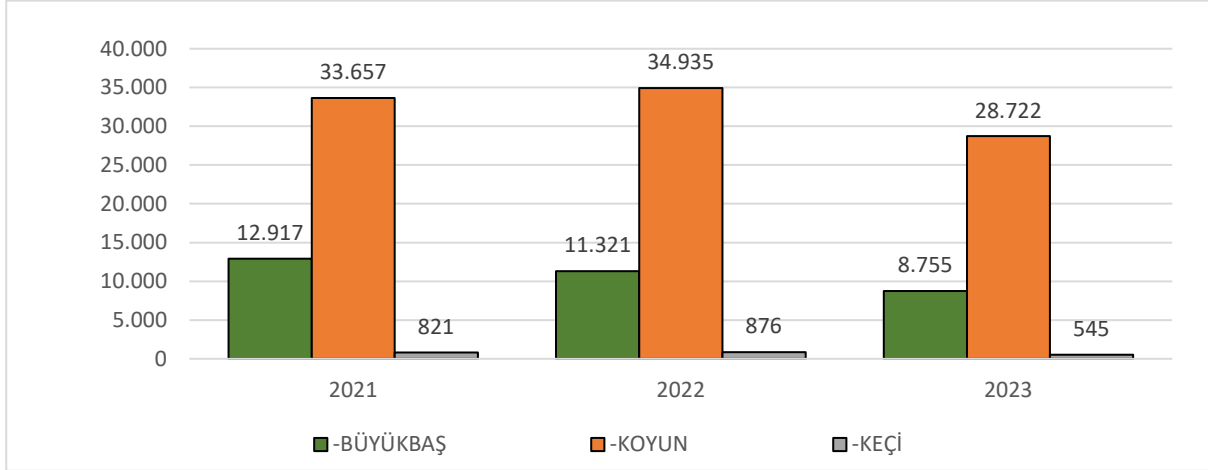
7.4 Hayvansal Üretim

İlçe hayvansal üretim istatistikleri TÜİK resmi istatistik programı kapsamında elde edilebilen en güncel veriler ile derlenmiştir. Hayvancılık istatistikleri canlı hayvan sayıları, hayvansal üretim, arıcılık, tavukçuluk, kırılan ve sağılan hayvan istatistikleri alt başlıkları şeklinde verilmiştir.

7.4.1 Hayvan Varlığı

İlçede ağırlıkla küçükbaş hayvancılık yapılmakta olup toplam hayvan varlığı 2021 yılında 47.395 iken 2023 yılında önemli bir azalışla 38.022 olmuştur.

Grafik 13 Yıllara Göre İlçe Hayvan Sayıları



Kaynak: TÜİK, 2023

2021-2023 yılları arasında hem büyükbaş hem de küçükbaş hayvan sayısında düşüş olmuştur. İlçede büyük oranda koyun yetiştiriciliği yapılmakta olup ilçenin 2023 yılındaki hayvan varlığının %75,6'sı koyun, %23,3'ü de büyükbaşdır. İlçede keçi yetiştiriciliği de yapılmakta fakat hayvan varlığı azdır.

YIL	İLÇE BÜYÜKBAŞ/ İL BÜYÜKBAŞ (%)	İLÇE KEÇİ/İL KEÇİ(%)	İLÇE KOYUN/İL KOYUN(%)	İLÇE TOPLAMI İÇİNDEKİ PAYI BÜYÜKBAŞ(%)	İLÇE TOPLAMI İÇİNDEKİ PAYI KEÇİ (%)	İLÇE TOPLAMI İÇİNDEKİ PAYI KOYUN(%)
2021	1,35	0,28	1,22	27,25	1,73	71,01
2022	1,22	0,32	1,26	24,02	1,86	74,12
2023	0,94	0,20	1,03	23,03	1,43	75,54

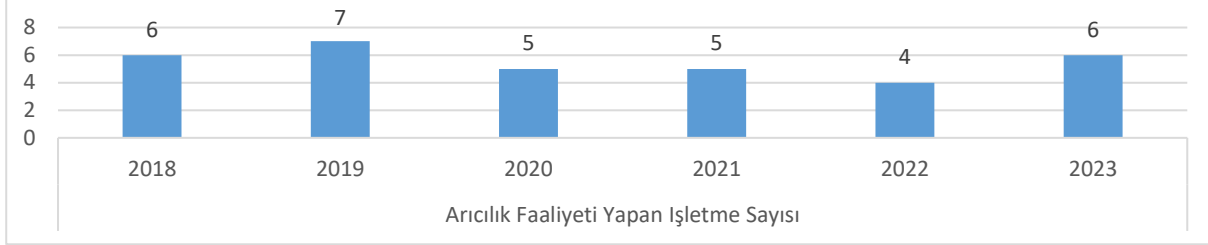
Kaynak: TÜİK, 2023

İlçenin il içindeki toplam hayvan varlığından aldığı paylar düşük olup koyunda yaklaşık %1, büyükbaşta ise yaklaşık %0,9'dur.

7.4.2 Arıcılık

İlçede arıcılık faaliyetleri de azdır. Arıcılık faaliyeti yapan işletme sayısı 2018 yılına kıyasla 2023 yılında da değişmemiştir. Bölge içindeki işletmelerin sadece %2'si ilçede bulunmaktadır.

Grafik 14 Arıcılık Faaliyeti Yapan İşletme Sayısı



Kaynak: TÜİK, 2023

Tablo 14 Arıcılık Ürünleri Üretim Miktarları (ton)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Balmumu, Arı	0	0	0	0	0	0
Doğal Bal	10	10	7	8	8	8

Kaynak: TÜİK, 2023

İşletme sayısı değişmemiş olmasına rağmen bal üretiminde az da olsa bir düşüş görülmektedir. İlçedeki işletme sayısının az olmasına da paralel olarak TR52 bölgesinde üretilen balın %5'i ilçede üretilmektedir.

7.4.3 Hayvansal Üretim Miktarları

TÜİK tarafından yayınlanan hayvancılık istatistiklerinde sağılan hayvan sayıları ve süt üretimine ilişkin veriler 2019 yılından bu yana yayınlanmadığından bu bölümde süt üretimine ilişkin veriler güncel şekilde sunulamamıştır.

Tablo 15 Hayvansal Üretim Miktarları (ton)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2023 İLÇE/TR52(%)
Arılar (Kovan Halinde), Yeni Tip	1.060	1.105	665	800	801	780	0,39
Doğal Bal	10	10	7	8	8	8	0,18
Yapağı (Merinos), Hayvancılık	31	30	29	39	40	33	1,95
Yapağı (Yerli Ve Diğerleri), Hayvancılık	23	23	29	33	35	29	0,62

Kaynak: TÜİK, 2023

Hayvansal ürünlerde TR52 içindeki payı bakımından merinos yapağı üretiminin diğer hayvansal ürünlere görece fazla yapıldığı görülmektedir.

Tablo 16 Çiğ Süt Üretim Miktarları(ton)

	Tuzlukçu	Konya	İL/İLÇE (%)
Sığır Sütü (Kültür) (Manda Sütü Hariç)	13.668	1.036.798	1,32
Sığır Sütü (Kültür Melezi) (Manda Sütü Hariç)	2.920	231.514	1,26
Koyun Sütü, Yerli Ve Diğerleri, İşlenmemiş	729	80.120	0,91
Koyun Sütü, Merinos, İşlenmemiş	267	5.975	4,47
Keçi Sütü (Kıl Keçisi Ve Diğerleri), İşlenmemiş	38	11.175	0,34

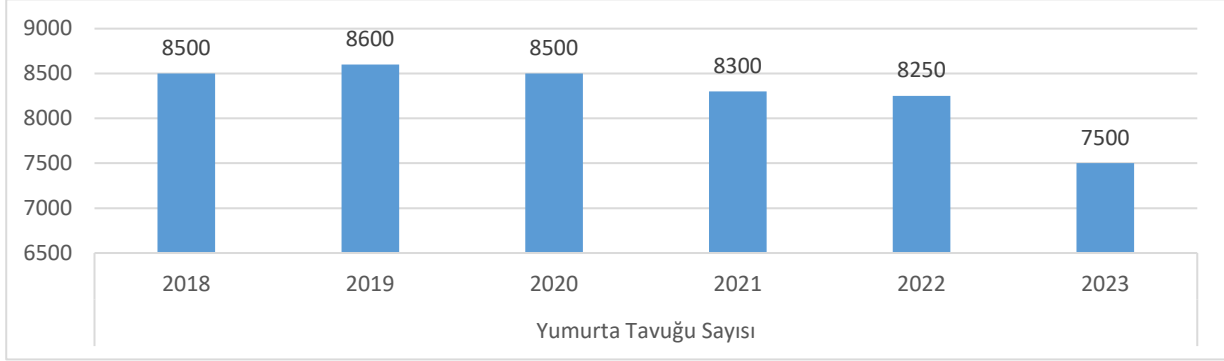
Kaynak: TÜİK, 2018

Hayvansal üretim istatistiklerine bakıldığında en fazla hayvansal üretimin 2018 yılı verilerine göre sığır sütünden kaynaklı olduğu görülmektedir. İlçede ilk sırada yer alan süt üretimi 13.668 ton ile kültür sığır sütü olup ikinci sırada ise 2.920 ton ile kültür melezi sığır sütü yer almaktadır. Konya içindeki üretim payı bakımından öne çıkan süt üretimi merinos koyun sütüdür. Konya’da üretilen merinos koyun sütünün yaklaşık %4,5’i ilçede üretilmektedir.

7.4.4 Tavukçuluk

İlçede sadece yumurta tavuğu üretimi yapılmakta olup et tavuğu üretimi yapılmamaktadır.

Grafik 15 Yıllar İtibariyle Tavuk Sayıları



Kaynak: TÜİK, 2023

İlçede 2018 yılına kıyasla 2023 yılında yumurta tavuğu sayısında azalış olmuştur. TR52 içindeki payı yok denecek kadar düşük kalmakta olup yaklaşık %0006 oranında bir paya sahiptir.

7.5 Tarımsal Ürünlerin Pazarlanması

Tarımsal ürünlerden elde edilen geliri etkileyen faktörlerden birisi de ürünlerin satış şekilleridir. Ürünlerin aracılara vasıtasıyla satılması çiftçilerin gelirlerini düşürürken tüketicinin de ürünü alış fiyatı artmaktadır.

Tablo 17 Tarımsal Ürünlerin Pazarlanma Şekilleri

Satış Şekilleri	Satış oranı (%)
Doğrudan Market/Fabrika/Değirmen	10,71
Doğrudan Son Tüketicieye	3,57
İnternet Üzerinden	0,00
Kooperatif/Toprak Mahsulleri Ofisi/Ticaret Borsası	32,14
Semt Pazarı / Hayvan Pazarı	14,29
Toptancı/Tüccar/Aracı	39,29

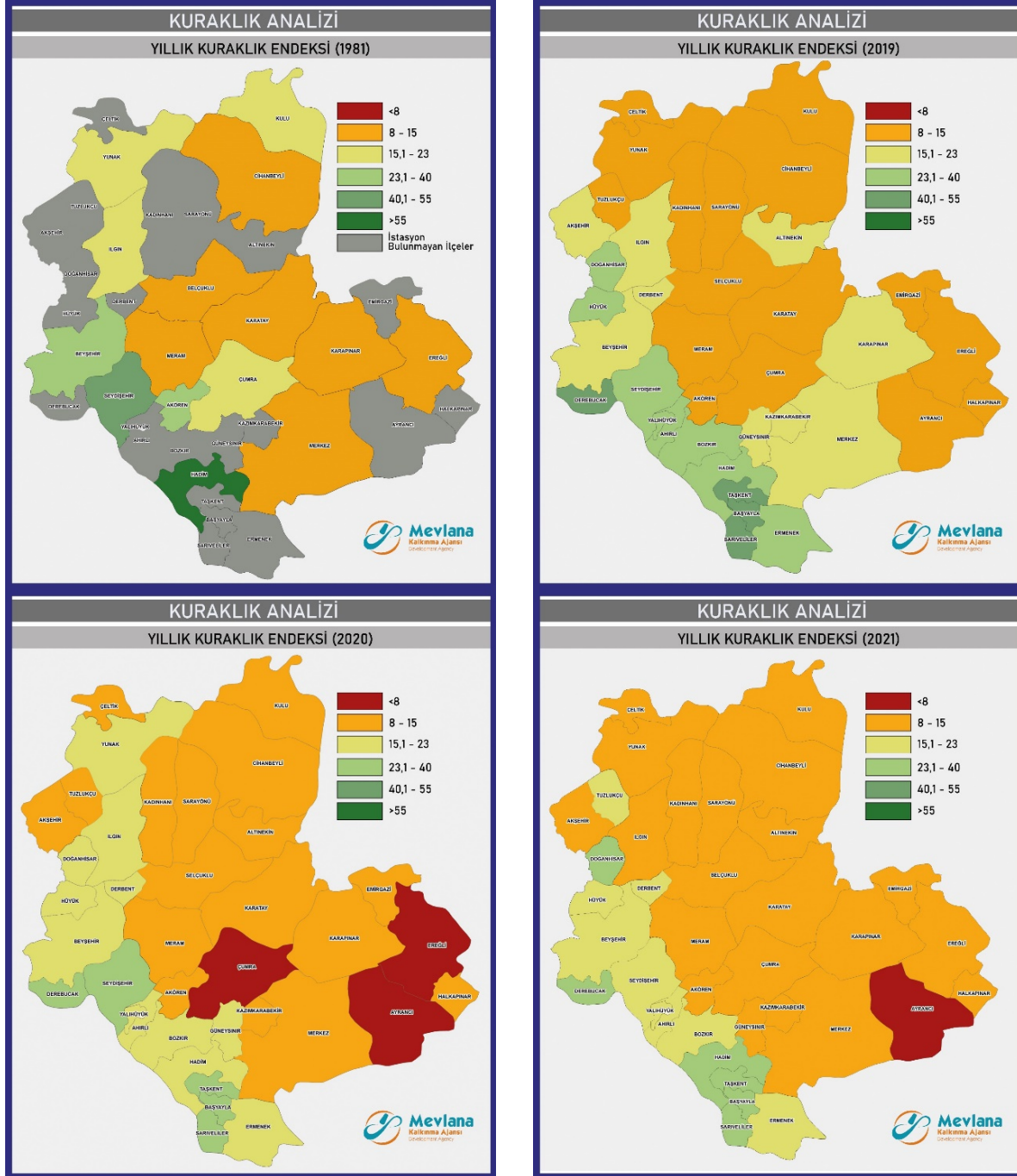
Kaynak: YER-SİS, 2023

İlçede tarımsal ürünlerin pazarlanma şekillerine bakıldığında yaklaşık %39 ile en fazla aracı vasıtasıyla pazarlama yapıldığı görülmektedir. Bunu %32 ile kooperatif/TMO/borsa ve %19 ile semt/hayvan pazarları takip etmektedir. Son tüketiciye satış oranı oldukça düşüktür.

8 KURAKLIK

Konya Karaman Bölgesinin büyük bir kısmının kurak yapıda olduğu bilinmektedir. 1981-2021 yılları arasındaki kırk yıllık ve aylık meteorolojik veriler kullanılarak yapılan kuraklık analizinde 1981 yılında Tuzlukçu ilçesinde ölçüm istasyonu bulunmaması sebebiyle analize dahil edilememiştir. 2019-2021 yıllarına ait son 3 yıllık analiz incelendiğinde; Tuzlukçu ilçesinin yıllık kuraklık değişiminden görece daha az etkilendiği anlaşılmaktadır. Yıllık analize göre ilçe 2019-2020 yıllarında kurak özellik gösterirken 2021 yılında yarı kurak özellik göstermiştir. Tek yıllık bir değişim kuraklık konusunda iyiyedişin bir göstergesi olarak algılanmamalı yıllık yağış miktarlarındaki değişime bağlı bir durumdur.

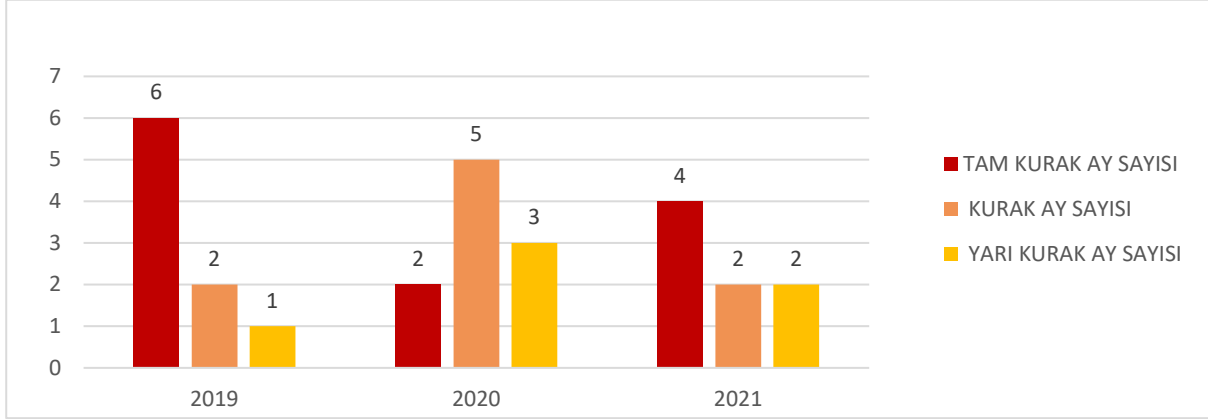
Grafik 16 TR52 Bölgesi Yıllık Kuraklık Analizi Sonuçları



Kaynak: Meteorolojik veriler kullanılarak Erinç yöntemiyle hesaplanmıştır.

*Tam Kurak:<8 Kurak:8-15, Yarı Kurak :15-23, Yarı nemli:23-40, Nemli:40-55, Çok Nemli>55

Grafik 17 Tuzlukçu İlçesi Aylık Kuraklık Analizi Sonuçları



Kaynak: Meteorolojik veriler kullanılarak Erinç yöntemiyle hesaplanmıştır.

Meteorolojik veriler kullanılarak yapılan aylık kuraklık analizine göre ilçede 2019 yılında 6 ay tam kurak geçenken 2 ay kurak ve 1 ay yarı kurak geçmiştir. Toplam 9 ay kurak özellik göstermiş Diğer 3 ay nemli özellik göstermiştir. 2020 yılında tam kurak ay sayısı azalmasına karşın toplam 10 ay kurak özellik göstermiştir. 2021 yılı ilçe için yağış bakımından daha verimli bir yıl olmasına rağmen yılın 8 ayı kurak özellik göstermiştir. İlçenin kuraklık durumunda 3 yıllık süreçte önemli değişim yaşanmamış olup kurak geçen ay sayısının yüksek olması ilçenin kurak özellik gösterdiğini ortaya koymaktadır.

9 TURİZM

Tuzlukçu ilçesi turizm potansiyelleri bakımından görece zayıftır. Akşehir ilçesine yakınlığı bir turizm için bir avantaj olsa da ilçede turizm varlıkları ya da doğal yapıya yönelik bir potansiyelin bulunmaması turizm geliştirilmesine olanak sağlamamaktadır. Bu sebeple turizm sektörü Tuzlukçu ilçesi için potansiyel bir sektör olarak görülmemektedir.

İlçede 2023 yılı verilerine göre turizm ve basit belgeli konaklama tesisi bulunmamaktadır.

Tablo 18 Tuzlukçu Turizm Envanteri Tablosu

İlçenin turizm potansiyeli oldukça zayıftır.

Varlık Adı	Varlık Türü	Varlık Yeri
Sit Alanları		
Höyüktepesi Höyüğü (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Tarihi Sit	Tuzlukçu
Tarihi Yapılar		
İlkokul Binası	İdari	Tuzlukçu

* Türkiye Bilimler Akademisi Veri Tabanı, Vakıflar Genel Müdürlüğü Veri Tabanı, Türk Tarih Kurumu Veri Tabanı, Kültür ve Turizm Bakanlığı Veri Tabanı,

10 ERİŞİLEBİLİRLİK

MEVKA koordinasyonunda hazırlanan erişilebilirlik analizinde TR52 Bölgesi ilçeler ölçeğinde belirtilen yöntem marifeti ile erişilebilirlik çalışması yapılmış, farklı ulaşım modlarına göre ve belirlenmiş erişim merkezlerine göre farklı erişilebilirlik endeks ve haritaları çıkarılmıştır. Erişilebilirlik çalışması kapsamında ayrıca ilçeler ölçeğinde kara, deniz, hava ve demiryolu ulaşım modlarının tümünün endekse olan etkileri de hesaba katılarak sentez erişilebilirlik endeksi ve haritası da ortaya çıkarılarak değerlendirilmiştir.

TR52 Bölgesi sınırları içerisinde kalan iki il; Konya ve Karaman, ilçeleri çerçevesinde karayolu erişilebilirlikleri açısından irdelendiğinde, Konya ili merkez ilçelerinden çepere doğru azalan bir erişilebilirlik görülmektedir. Karayolu altyapısı ortalaması açısından yüksek standartlara sahip olan bölgenin erişilebilirlik endeksleri 25 ile 100 arasında tespit edilmiş, bölgede erişilebilirlik endeksinin ise genellikle 50'nin üzerinde olduğu görülmektedir.

Bütünleşik erişilebilirlik analizi bağlamında TR52 bölgesinin nüfus açısından da lider merkezleri olan Meram, Selçuklu ve Karatay en erişilebilir noktalar. Bu merkezler dışında erişilebilirliği öne çıkan merkezler aynı zamanda kara ve demiryolu güzergâhları açısından da erişilebilirliği ortalama ya da ortalamanın da üzerinde olan merkezlerdir.

İlçenin bu analiz çalışmasında farklı ulaşım modlarına göre erişilebilirlik düzeyleri aşağıdaki tabloda detaylı olarak verilmiştir.

Tablo 19 İlçenin Erişilebilirlik Düzeyi

Karayolu erişilebilirlik endeksi	Havayolu erişilebilirlik endeksi	Demiryolu erişilebilirlik endeksi	Mersin limanına erişim endeksi	İzmir limanına erişim endeksi	Limanlara erişim	Nüfus merkezlerine erişim endeksi	Bütünleşik erişim endeksi (kara-hava-deniz)
47	57	12	28	46	37	40	37

Kaynak: Konya Karaman İlleri (TR52 Bölgesi) Bölgesel Ulaşım Stratejisi Belgesi,2013

Tuzlukçu ilçesinin türlerine göre erişilebilirlik endeksleri bakımından TR52 bölgesinde bulunan 37 ilçe arasındaki sıralaması; karayolu erişilebilirlik endeksinde 25.sırada, havayolunda 24.sırada, demiryolunda 27.sırada, Limanlara erişimde 13.sırada ve bütünleşik erişim endeksinde 24.sırada yer almaktadır. İlçe limanlara erişim dışındaki endeks değerlerinde TR52 ortalama değerlerinin altındaki rakamlarıyla daha düşük bir erişilebilirliğe sahiptir.

11 GZFT

GÜÇLÜ YANLAR	ZAYIF YANLAR	FIRSATLAR	TEHDİTLER
1.DOĞAL YAPI			
<ul style="list-style-type: none">• Akşehir'e yakın olması• Doğal sıcak suyunun varlığı	<ul style="list-style-type: none">• İlçenin ana yoldan içeride olması• Sıcak su potansiyelinin değerlendirilememesi• Doğal yapı bakımından zayıf olması		<ul style="list-style-type: none">• Orman alanlarının olmaması
2. SOSYO-DEMOGRAFİK YAPI			
	<ul style="list-style-type: none">• Köyden kente göç sorunu• Akşehir'e yakın olmasından dolayı halkın ikamet için Tuzlukçu'yu tercih etmemesi• Genç nüfusun göç etmesine bağlı olarak yaşlı nüfus oranının artması• Okul öncesi eğitim kurumunun bulunmaması		<ul style="list-style-type: none">• Genç nüfusun göç etmesi• Çocuk nüfusunun azalması• Doğum oranlarının düşük olması
3.EKONOMİK YAPI			
<ul style="list-style-type: none">• İpek halıcılığı dokumacılığı yapılması• Tarım açısından verimli toprakların olması• İlçede tohum ekiminin yapılması• Üzüm ve üzüm pekmezi üretimi kültürünün olması• Meraların bulunması• Mermer madeninin bulunması• Jeotermal seranın bulunması	<ul style="list-style-type: none">• Tarımsal işletmenin küçük ölçekli olması arazi parçalanması nedeniyle giderek küçülmesi• Tarımsal üretimin az olması ve ürün çeşitliliğinin yetersiz olması• Bağcılıkla ilgili tesisleşmenin olmaması• Sanayi tesislerinin olmaması• Mermercilikte markalaşma sorununun olması• İpek halıcılığı markalaşma ve pazarlama sorunu• Turizme yönelik potansiyelin bulunmaması	<ul style="list-style-type: none">• Toplulaştırma yapılması ve büyük işletme tipinin yaygınlaşması• Tohumculuğun gelişmesi• Sıcak suyun seracılıkta kullanılma imkânı• Jeotermal seranın istihdam imkanı sunması	<ul style="list-style-type: none">• Kuraklık etkileri• Tarımsal üretimde potansiyellerin yeterince değerlendirilememesi• Gençlerin tarımla uğraşmak istememesi• El sanatlarının yok olması

12 İLÇE HAKKINDA BELİRTİLMEK İSTENEN DİĞER HUSUSLAR

Bu bölümde yer alan maddeler; ilçe, mahalle, varsa belde ve varsa köylerde yapılan görüşmeler neticesinde tespit edilen hususlardır.

- Tuzlukçu'da hayvancılık faaliyetleri yoğun olduğu için meraların ıslah edilmesi, ayrıca ilçedeki tarımsal faaliyetlerin daha etkin bir şekilde yapılabilmesi için tarımsal sulama sistemleri geliştirilmesi gerektiği belirtilmiştir.
- İlçede özellikle merkezde bozuk yolların yeniden asfaltlanması talep edilmektedir.
- Yaşanan en büyük sorunlardan bir tanesi gençlerin işsiz olmasıdır.
- Kamu görevlilerinin ilçede uzun süre kalmayıp bir süre sonra tayinlerini istemeleridir.
- Tursunlu ve Mevlütlü mahallelerinde internet altyapısı bulunmadığı belirtilmiştir.
- Tursunlu, Erdoğan ve Mevlütlü mahallelerinde sağlık hizmetlerinin yetersiz olduğu ve aile sağlığı merkezinin bulunmadığı,
- Pazarkaya ve Çöğürlü mahallelerinde elektrik altyapısı ile ilgili sorunlar bulunduğu
- Mevlütlü, Erdoğan, Pazarkaya ve Çöğürlü mahallelerinde tarımsal sulama altyapısı ile ilgili problemler bulunduğu,
- Mevlütlü ve Pazarkaya'da baz istasyonu ve internet altyapısı bulunmadığı
- Köyden mahalleye dönüşen birçok mahallede ortak kullanım mekanlarında, donatı alanlarında ve mezarlıklarda çevre düzenlemesinin olmadığı,
- Köyden mahalleye dönüşen tüm mahallelerde, köy içi yollar ve tarla yollarında; yapım, bakım, onarım ihtiyacı bulunduğu,
- Gürsu mahallesinde çocuk parkı ve Koraşı mahallesinde spor kompleksi ihtiyacı olduğu,
- Mevlütlü, Subatan ve Kundullu mahallelerinde mera ıslah ve bitkilendirme çalışmalarının yapılması gerektiği,
- Kanalizasyon altyapısı ve içme suyu altyapısı bakımından sorun yaşanan mahalleler bulunduğu,
- Erdoğan, Çöğürlü, Subatan ve Kundullu mahallelerinde gerek eski olmasından gerekse başka sebeplerden içme suyu şebekesi ile ilgili sorunlar bulunduğu,
- Köyden mahalleye dönüşen tüm mahallelerde güvenliğin sağlanmasına yönelik tedbirlerin alınması gerektiği belirtilmiştir.

Bu bölümde yer alan hususlar; 2024-2028 yıllarını kapsayan Konya Karaman Bölge Planı hazırlık aşamasında, her bir ilçe ile yapılan toplantılara katılan ilçede yaşayan paydaşlar tarafından belirtilen hususlardır.

SORUNLAR	YAPILMASI ÖNERİLEN HUSUSLAR
<ul style="list-style-type: none">• Kuraklık• Nüfus ve doğum oranlarındaki çok ciddi azalış• Kamu çalışanlarının ve bazı ilçe halkının Akşehir’de konaklaması• İstihdam olanaklarının yetersizliği• Tarımda verim sorunları• Arazilerin parçalı olması• Ağaçlandırma çalışmalarının yetersiz olması• Üzüm üretiminden elde edilen katma değer düşük olması• Yaşam kalitesinin düşük olması• Hayvancılık faaliyetlerinin ilçe merkezinde kalması• Sağlık personeli yetersizliği• Genç nüfusun tarımla uğraşmak istememesi• Baz istasyonu yetersizliği	<ul style="list-style-type: none">• Ekolojik yapıya uygun ağaçlandırma çalışmaları yapılması• Ekolojik yapıya uygun şekilde tarımsal ürün çeşitliliğinin artırılması• Teknik altyapı problemlerinin çözümlenmesi• Temel kamu hizmetlerinin sunulabilmesi için personel eksikliğinin giderilmesi• Emek yoğun sektörlere yönelik yatırımların desteklenmesi• İlçede üretimi fazla olan tarımsal ürünlerin işlenmesine yönelik yatırımların desteklenmesi (Pekmez üretimi gibi)• İlçedeki yaşam kalitesinin artırılması• Geleneksel üretim yöntemlerinin modernleştirilmesi için çiftçilerin eğitilmesi• Arazi toplulaştırma çalışmalarının yapılması• Yöreye özel ürünler: Üzüm Pekmezi, İpek halı

13 SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

- İlçenin genç nüfusu giderek azalmaktadır. Bu bağlamda istihdam artırıcı önlemler alınmalı bunun yanı sıra gençlere yönelik sosyal donatı eksiklikleri giderilerek etkinliklerin artırılması gerekmektedir. Ayrıca ilçeye bağlı tüm yerleşimlerde internet ve baz istasyonu gibi altyapı sorunları giderilmelidir.
- En temel ihtiyaçlardan olan içme ve kullanma suyuna yönelik altyapı sorunları giderilmeli ve eski şebekelerin bakım, tamir ve yenileme işlerinin yapılması gerekmektedir.
- İlçede özellikle köyden mahalleye dönüşen yerleşimlerdeki elektrik, internet, kanalizasyon, mahalle içi yol, tarla yolu, gibi teknik altyapıya yönelik ihtiyaçlar giderilmelidir.
- İlçede eğitim kurumlarının olanakları artırılmalı ve çocukların ve gençlerin yararlanabileceği sosyal tesisler yapılmalıdır.
- Taşınmalı eğitimde bulunan öğrenci sayısının azaltılmasına hatta bitirilmesine yönelik çalışmalar yetkili kurumlarca yapılmalıdır.
- İlçede köyden mahalleye çevrilen yerleşim merkezlerinde başta mezarlık alanlarının tadilatı olmak üzere çevre düzenlemesi çalışmalarının yapılması gerekmektedir.
- İlçenin en büyük gelir kaynaklarından birisi tarımdır. Bu nedenle ilçede tarım alanlarının en üst düzeyde kullanılmasına yönelik, arazi toplulaştırması, toprak analizi, nisbi karlılığı yüksek ürünlerin yetiştirilmesinin sağlanması, iyi tarım uygulamaları ile basınçlı sulama sistemlerinin yaygınlaştırılması ve tarımda örgütlü hareket edilmesi yönelik faaliyetler desteklenmelidir.
- Genç nüfusun göçüne bağlı olarak doğum sayıları hızla düşmekte ve gelecek için belirli bir nüfusu koruma konusundaki risklere yönelik tedbirler alınmalı istihdam olanakları çeşitlendirilmelidir.
- Ekonomik çeşitliliğin artırılmasına yönelik çalışmalar yapılmalıdır.
- İlçede tarımsal ürün çeşitliliği azdır. Ürün çeşitliliğinin artırılması gerekmektedir. İlçede bulunan jeotermal sera sayılarının artırılması tarımdan elde edilecek gelirleri de artırmaya yardımcı olacaktır.
- İlçede bulunan ipek halı dokumacılığının yok olmaması adına tedbir alınması yeni kuşaklara aktarılması adına çalışmalar yapılması gerekmektedir. Ayrıca başta kadınlar olmak üzere zanaatlara yönelik eğitimler verilmesi ve meslek edindirme çalışmaları yapılması faydalı olacaktır.
- Yaşlı nüfus oranının fazla olması sebebiyle kamusal alanların, fiziki çevrenin, yaşlının hayatını kolaylaştıracak biçimde düzenlenmesi yerel yönetimlerce sağlanmalıdır. Ayrıca yaşlılara yönelik sosyal donatı alanlarının oluşturulması sağlanmalıdır.
- Yaşlı nüfusun ekonomiye katılımının sağlanması adına yaşlarına uygun şekilde işgücüne katılmalarına yönelik projeler geliştirilmesi sağlanmalıdır. Bu kapsamda yaşlılara yönelik eğitimler ilgili kurumlarca düzenlenmelidir.
- Gerek kamu gerekse özel sektör eliyle yaşlılara yönelik hizmetlerin artırılması gerekmektedir.